

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Гражданство Российской Федерации

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Алгоритм пребывания в РФ граждан государств-членов Евразийского экономического союза

Въезд на территорию РФ

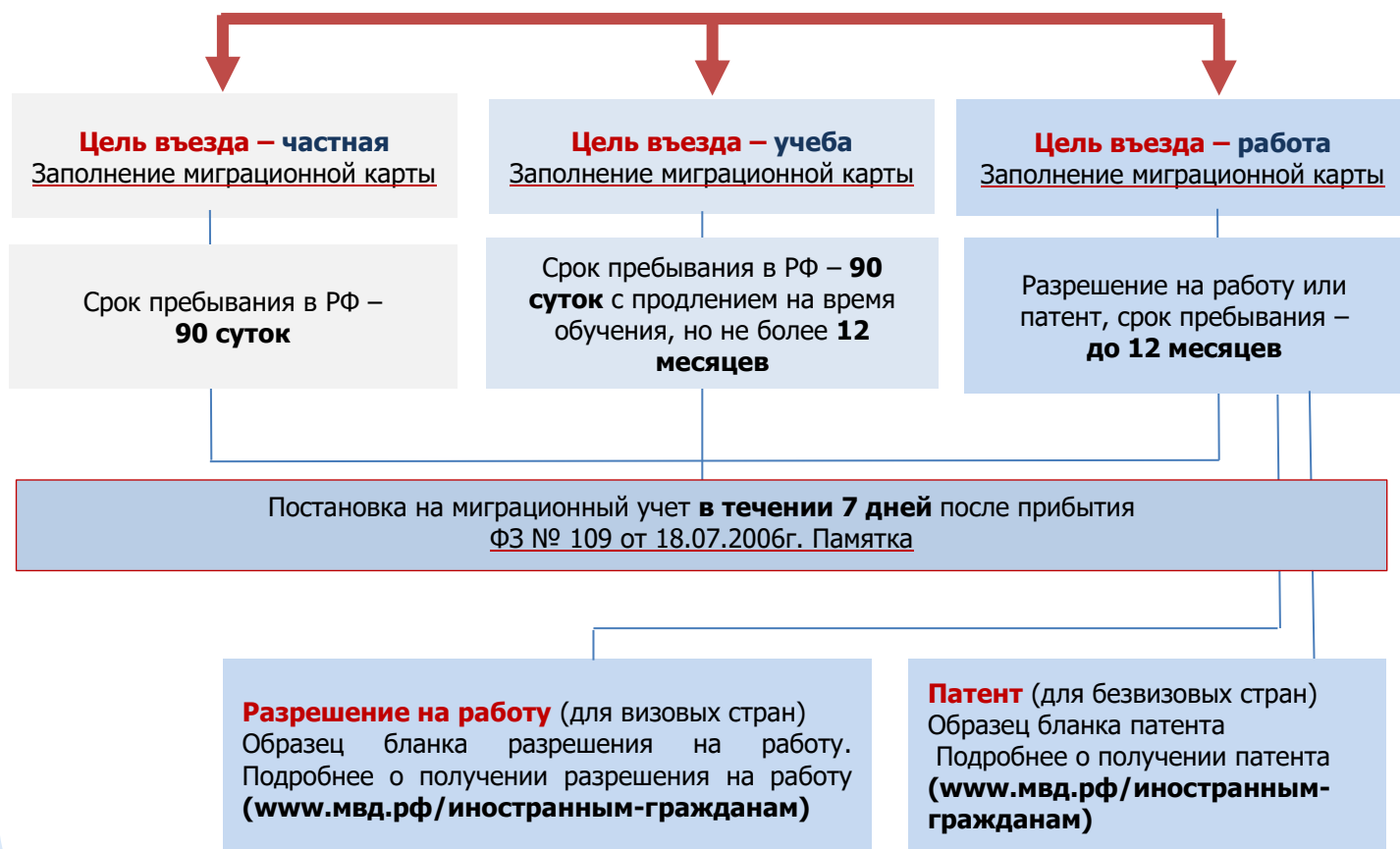
Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Порядок действий иностранного гражданина, прибывшего в РФ

Въезд на территорию РФ

Получение и заполнение миграционной карты при пересечении государственной границы, с указанием цели въезда

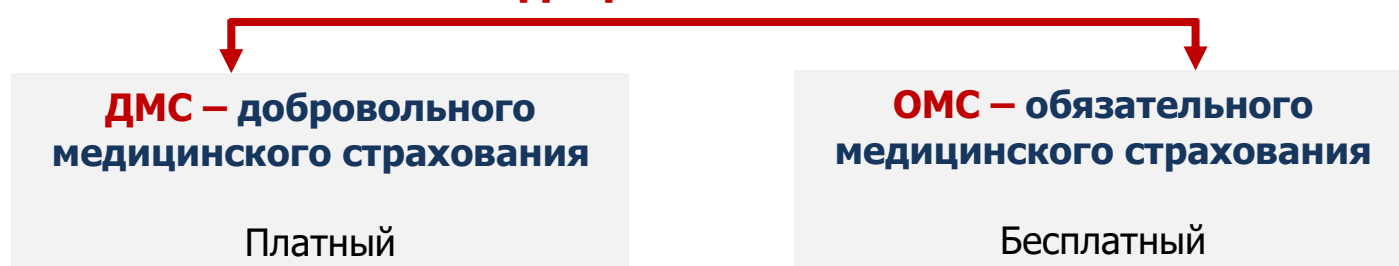
Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

КАК ПОЛУЧИТЬ МЕДИЦИНСКУЮ ПОМОЩЬ

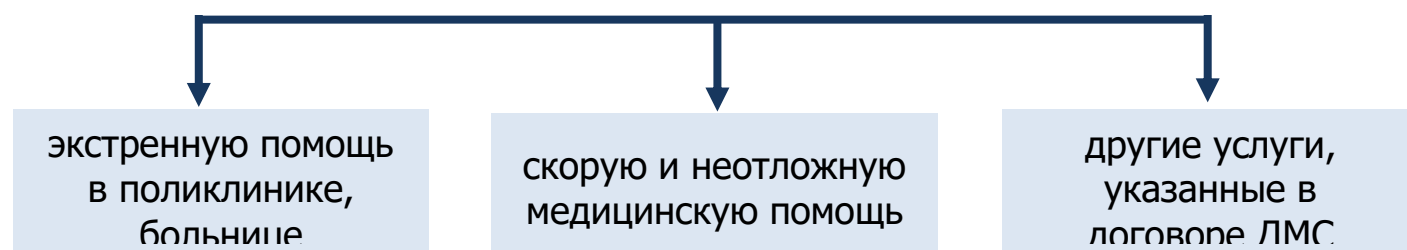
Если нужна срочная помощь – звоните 103 (скорая помощь) или 112 (единый номер экстренных служб) – бесплатно, без полисов ОМС или ДМС.

Помните, что все иностранные граждане (в том числе и дети) обязаны иметь действующий страховой медицинский полис. Это поможет вам и вашим детям получать необходимое лечение и избежать штрафов или даже выдворения. Полис нужно оформить в первый день пребывания в России.

Медицинский полис

Полис ДМС дает право на:

Стоимость полиса ДМС зависит от прописанных в нем медицинских услуг и сроков действия. Самый дешевый полис ДМС для трудовых мигрантов, как правило, компенсирует только стоимость оказания скорой и неотложной медицинской помощи в государственных поликлиниках и больницах.

Полис ДМС для детей – иностранных граждан обычно стоит дороже, чем полис для взрослых. Полисы ДМС для грудных и новорожденных детей еще дороже, поскольку они могут часто болеть. Полис ДМС могут спросить при поступлении ребенка в школу.

Важно помнить, что срочная медицинская помощь детям в любом случае оказывается бесплатно!

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

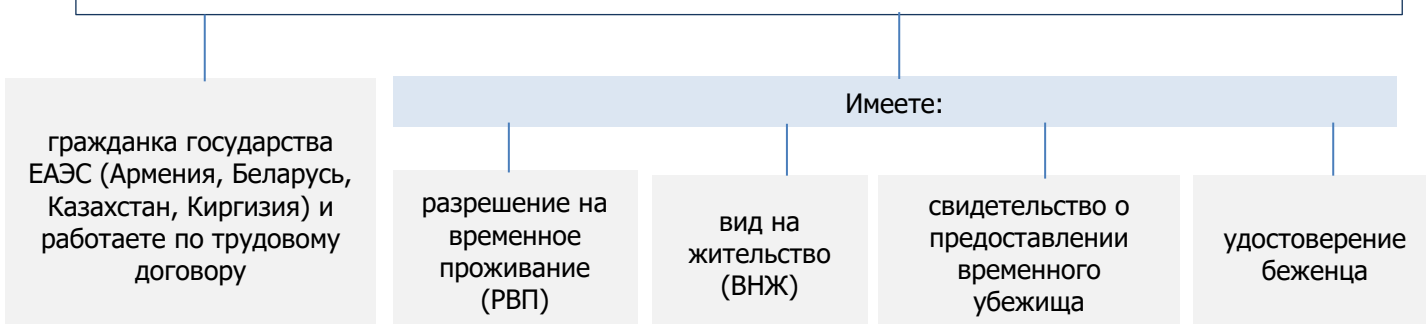
КАК ПОЛУЧИТЬ МЕДИЦИНСКУЮ ПОМОЩЬ

Если нужна срочная помощь – звоните 103 (скорая помощь) или 112 (единый номер экстренных служб) – бесплатно, без полисов ОМС или ДМС.

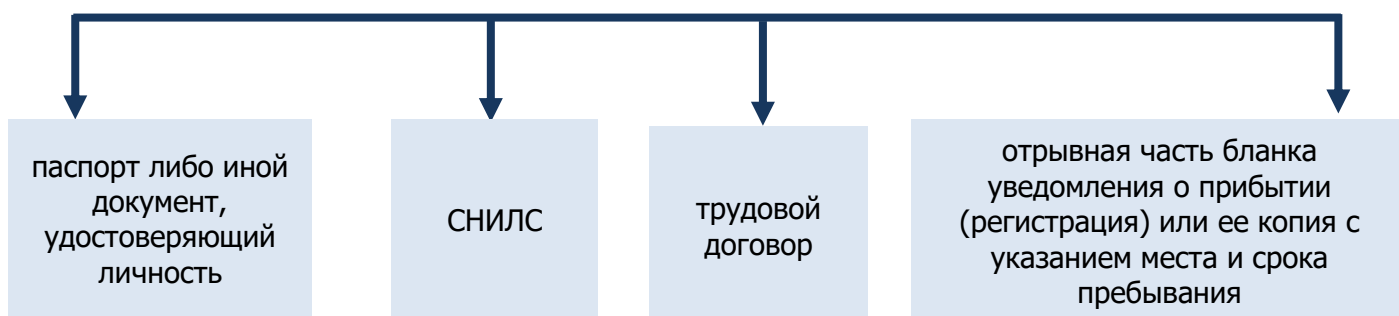
Помните, что все иностранные граждане (в том числе и дети) обязаны иметь действующий страховой медицинский полис. Это поможет вам и вашим детям получать необходимое лечение и избежать штрафов или даже выдворения. Полис нужно оформить в первый день пребывания в России.

Полис ОМС дает право на бесплатную государственную плановую медицинскую помощь

Вы можете оформить бесплатный полис ОМС в поликлинике по месту регистрации, если вы:

Для оформления полиса ОМС нужны следующие документы:

Срок действия полиса ОМС для граждан ЕАЭС, работающих в РФ – до конца календарного года, но не более срока действия трудового договора.

Обязательно сделайте копию полиса, запомните номер телефона и название страховой организации, выдавшей вам полис – это поможет восстановить полис, если вы его потеряете!

Если вам или вашим детям отказывают в срочной медицинской помощи или требуют деньги, необходимо потребовать письменный отказ, чтобы отстаивать свои права.

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Противодействие экстремизму и терроризму

Экстремизм – приверженность крайним взглядам и методам

Экстремистская идеология – это система взглядов и идей, представляющих насильственные и иные противоправные действия как основное средство разрешения социальных, расовых, национальных, религиозных и политических конфликтов. Крайняя и наиболее опасная форма осуществления экстремистских идей – **терроризм**.

Экстремизм

Религиозный

Националистический

Сепаратистский

Уголовная ответственность за совершение преступлений **экстремистского и террористического характера** предусмотрена следующими статьями Уголовного Кодекса РФ:

- Статья 205 Террористический акт;
- Статья 205.1 Содействие террористической деятельности;
- Статья 205.2 Публичные призывы к осуществлению террористической деятельности или публичное оправдание терроризма;
- Статья 205.3 Прохождение обучения в целях осуществления террористической деятельности;
- Статья 205.4 Организация террористического сообщества и участие в нем;
- Статья 205.5 Организация деятельности террористической организации и участие в деятельности такой организации;
- Статья 208 Заведомо ложное сообщение об акте терроризма;
- Статья 280 Публичные призывы к осуществлению экстремистской деятельности;
- Статья 280.1 Публичные призывы к осуществлению действий, направленных на нарушение территориальной целостности Российской Федерации;
- Статья 282 Возбуждение ненависти либо вражды, а равно унижение человеческого достоинства;
- Статья 282.1 Организация экстремистского сообщества;
- Статья 282.2 Организация деятельности экстремистской организации.

Административная ответственность (КоАП РФ):

- Статья 20.3 Пропаганда либо публичное демонстрирование нацистской атрибутики или символики, либо атрибутики или символики экстремистских организаций, либо иных атрибутики или символики, пропаганда либо публичное демонстрирование которых запрещены федеральными законами;
- Статья 20.3.1 Возбуждение ненависти либо вражды, а равно унижение человеческого достоинства.

ПРОГРАММА НОВОСИБИРСКОЙ ОБЛАСТИ ПО АДАПТАЦИИ И ИНТЕГРАЦИИ МИГРАНТОВ

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Нормы поведения в России полезные советы

Россия – светская страна:

демонстрация религиозного поведения или религиозных представлений вне храмов, мечетей и религиозных общин и не в дни религиозных праздников выглядит странно и многими не одобряется.

Россия – страна, в которой признано равноправие женщин и мужчин. Оно охраняется законом. Женщины любят красиво одеваться, подчеркивание своей красоты – это демонстрация независимости и самостоятельности, а не готовности к знакомствам. Знакомиться на улице не принято.

Чтобы быстрее освоиться в России, рекомендуем вам больше общаться с местным населением, заводить друзей, участвовать в праздниках, посещать кино, музеи, театры, библиотеки, изучать русский язык.

Не воспринимайте незнакомые традиции и обычаи враждебно, даже если они вам непонятны. Используйте возможность познакомиться с другими традициями и с другими способами жить. Будьте наблюдательны, обращайте внимание, как принято общаться в тех или иных ситуациях.

Здоровайтесь с соседями, улыбайтесь при встрече, демонстрируйте дружелюбие. Предложите помощь пожилым, помогите женщине с коляской – даже незначительные знаки внимания способны сформировать приятное впечатление о вас.

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Нормы поведения в России полезные советы

Городская культура приветствует уважительное отношение к личному пространству другого человека

Нарушение личного пространства, например, попытки познакомиться, подойти слишком близко, навязать разговор без согласия другого человека, зайти в дом без приглашения недопустимы и вызывают недовольство окружающих. Нормой является вежливое и ненавязчивое поведение.

Считается невежливым и неприличным есть или громко говорить в транспорте или на улице, мусорить. В транспорте и в общественных местах принято уступать место пожилым людям.

Старайтесь избегать конфликтов с соседями.

Даже небольшой конфликт может стать причиной неприятностей, таких, например, как вызов полиции соседями.

Если вы столкнулись с негативным отношением, постарайтесь отнестись к этому спокойно, бесконфликтно. Негативное отношение, как правило, связано с тем, что местное население не имеет личного общения с мигрантами, а информацию о мигрантах получает из средств массовой информации, где нередко мигрантов представляют в негативном свете. Вы можете попытаться разрушить эти представления, стараясь вести себя приветливо и доброжелательно.

Большинство россиян отличаются дружелюбием, готовностью помочь в трудной ситуации, ответить на вопросы.

Чтобы быстрее освоиться в России, рекомендуем вам

→ больше общаться с местным населением, заводить друзей

→ участвовать в праздниках, посещать кино, музеи, театры, библиотеки

→ изучать русский язык

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Защита трудовых прав

При поиске работы советуем вам использовать общероссийскую базу вакансий «Работа в России»: trudvsem.ru

Не устраивайтесь на работу через посредников, когда сам работодатель и условия работы вам неизвестны! Посредники очень часто обманывают!

Для официального устройства на работу вам нужно иметь:

действующий заграничный паспорт с нотариально заверенным переводом на русский язык

трудовую книжку (в случае отсутствия у вас трудовой книжки ее должен завести работодатель)

ИНН (идентификационный номер налогоплательщика)

СНИЛС

действующий патент на работу

действующий полис добровольного медицинского страхования (ДМС)

диплом о среднем специальном либо высшем профессиональном образовании – при трудоустройстве на квалифицированные должности

Работайте легально: оформите все необходимые документы в государственных учреждениях.

Работодатель **ОБЯЗАН** заключить с вами договор и выдать вам его подписанную копию, а также оформить трудовую книжку работнику, который работает у него по трудовому договору более 5 дней. Приём на работу оформляется приказом работодателя (вы вправе получить копию приказа). Образцы трудовых договоров и других документов, относящихся к работе, можно посмотреть на сайте: онлайнинспекция.рф/documents

Обратите внимание: Права и обязанности работника и работодателя прописаны в Трудовом кодексе РФ (ТК РФ).

Россия – многонациональная страна, на территории которой в мире и согласии проживают более 190 народов. В Новосибирскую область ежегодно прибывают потоки иностранных мигрантов, обеспечивая потребности экономики региона и внося заметный вклад в формирование его человеческого капитала. Адаптация и интеграция мигрантов являются важнейшими условиями эффективной реализации государственной национальной политики, обеспечения мира и согласия в Новосибирской области. Одним из ключевых аспектов успешной адаптации мигрантов является соблюдение норм российского законодательства.

Как уберечься от коронавируса

Эпидемия коронавируса COVID-19: этот вирус вызывает опасную инфекцию, похожую на простуду, но может привести к опасным последствиям и даже к смерти из-за воспалений, поражения дыхательной и пищеварительной систем.

Основные симптомы: высокая температура, сухой кашель, одышка, боль в мышцах, высокая утомляемость, иногда – головная боль, боли в груди, понос, тошнота, рвота, кровохарканье

Как уберечься от коронавируса

не посещать общественные места, не выходить из дома без крайней необходимости

не касаться грязными руками лица, тщательно мыть руки (не менее 30 секунд в горячей воде)

дезинфицировать и мыть с мылом поверхности и предметы, которых вы касаетесь или которых касаются другие люди

избегать общения с больными касаетесь или которых касаются другие люди

не прикасаться к другим людям, не пожимать руки и не обниматься

В случае ухудшения самочувствия немедленно обращайтесь за помощью.

Любая срочная, экстренная и неотложная медицинская помощь, необходимая в условиях эпидемии при угрозе жизни человека, оказывается **бесплатно**, даже если у вас нет медицинского полиса и других документов.

Скорую помощь можно вызвать по телефону 112 или 103

Больше информации: стопкоронавирус.рф

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шарти му-ҳимтарини татбики самара-бахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузориҳои Русия мебошад.

Шаҳрвандии Федератсияи Русия

Доҳилшавӣ ба қаламрави Федератсияи Русия

Бақайдгирии муҳоҷират

Квота

Квота нест

Иҷозатномаи истиқомати муваққатӣ

Корти резидентӣ

(пас аз 1 соли иқомат дар Федератсияи Русия бо иҷозати иқомати муваққатӣ дода мешавад)

Иқомати доимӣ дар қаламрави Федератсияи Русия дар давоми 5 сол аз рӯзи гирифтани иҷозатномаи иқомат

Ариза ба мақомоти ҳудудии Вазорати корҳои дохилии Русия дар ҷои истиқомат бо ариза барои қабул ба шаҳрвандии Федератсияи Русия

Бақайдгирии ҳатмии изи ангушт

Аз руи ариза қарори мусбат қабул карда шуд

Савганд ёд кардани шаҳрванди Федератсияи Русия

Ариза рад карда шуд (Пас аз 1 соли пас аз қабули қарор, ҳуқуқи дубора муроҷиат кардан)

Гирифтани шиносномаи шаҳрванди Федератсияи Русия

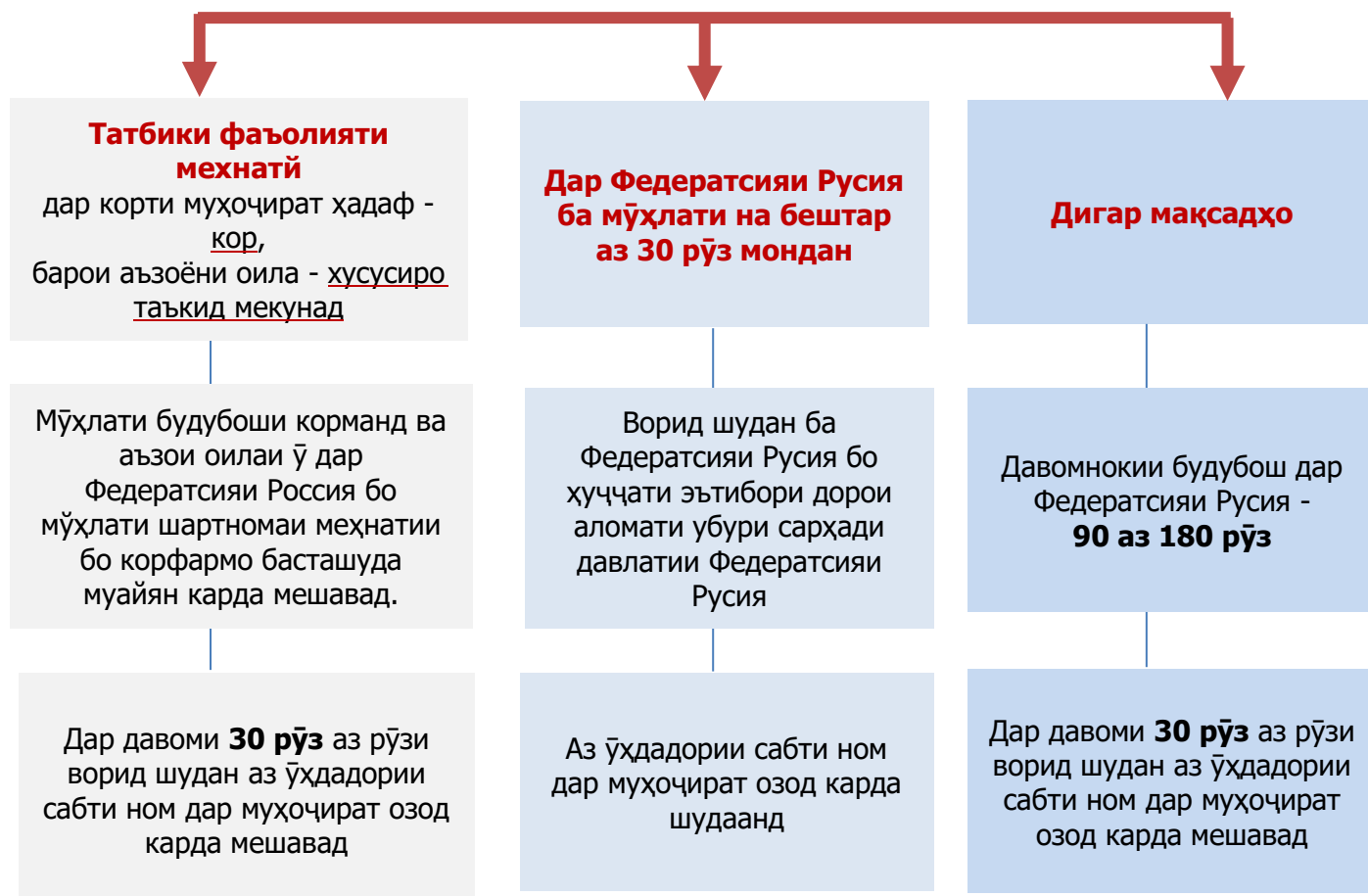

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самарабахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузорию Русия мебошад.

Алгоритми будубоши шаҳрвандони кишварҳои узви Иттиҳоди иқтисодии АвруОсиё дар Федератсияи Русия

Воридшавӣ ба қаламрави Федератсияи Русия

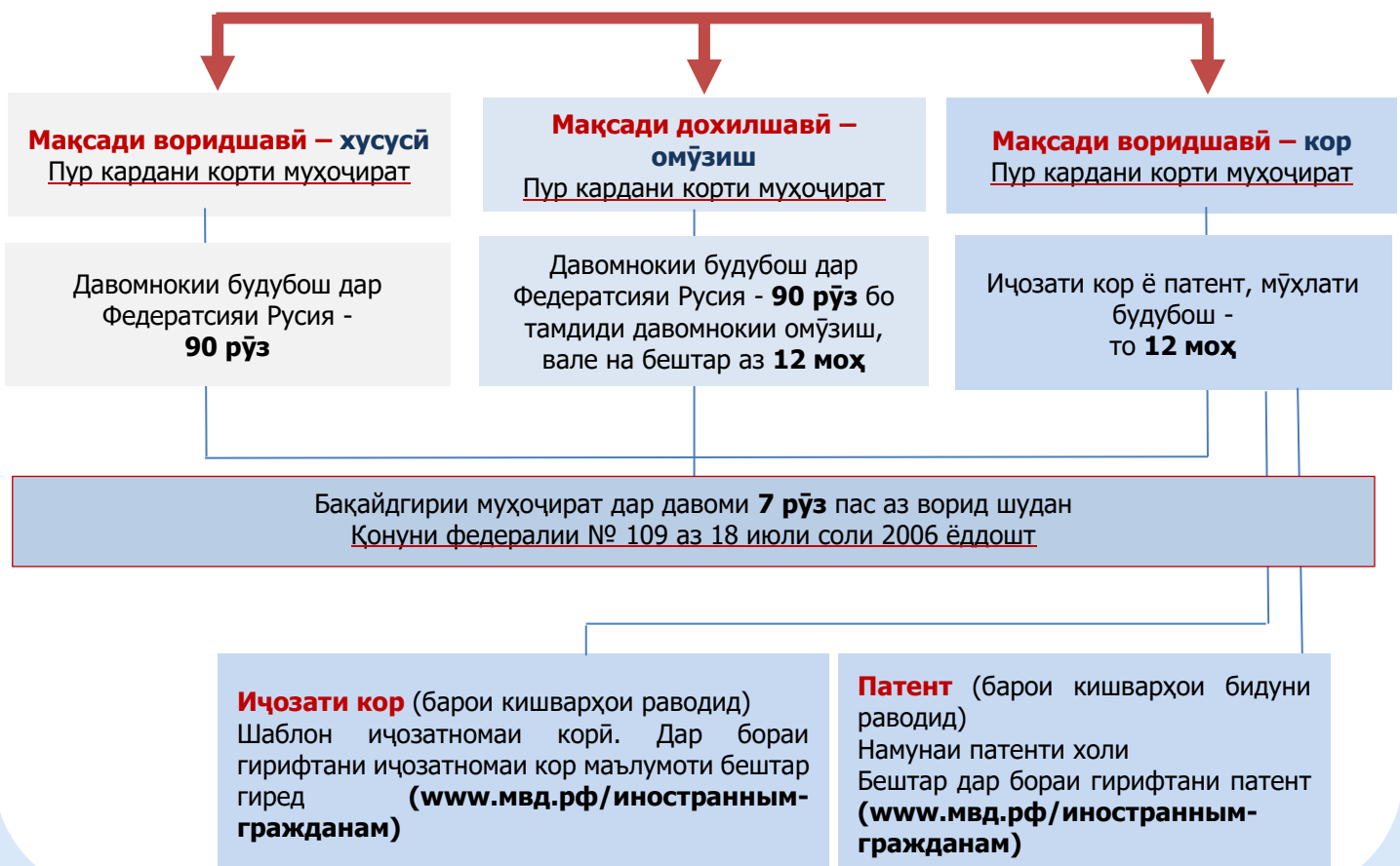
Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шарти муҳимтарини татбиқи самара-бахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузорию Русия мебошад.

Тартиби шаҳрванди хориҷӣ, ки ба Федератсияи Русия омадааст

Воридшавӣ ба қаламрави Федератсияи Русия

Гирифтани ва пур кардани корти муҳоҷират хангоми убури сарҳади давлатӣ бо нишон додани мақсади дохил шудан

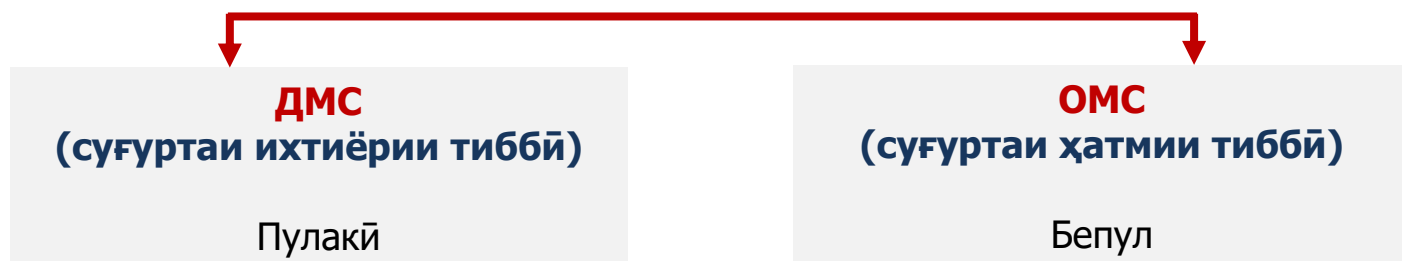
Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самара-бахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузориҳои Русия мебошад.

ЧӢ ТАВР ӢРИИ ТИББӢ БОЯД ГИРИФТ

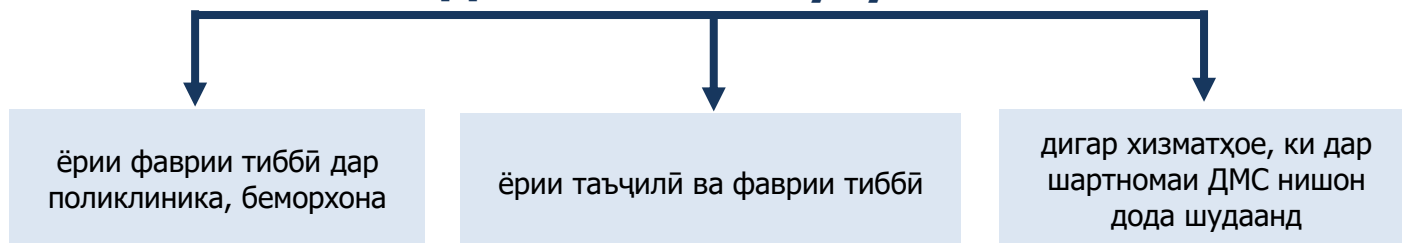
Агар Ӣрии таъҷилии тиббӢ лозим шавад, – ба телефони 103 (Ӣрии таъҷилӢ) Ӣ 112 (рақами ягонаи хадомати фавқулудда) – бепул, бе полисҳои ОМС Ӣ ДМС занг занед

Дар хотир доред, ки ҳамаи шаҳрвандони хориҷӣ (аз ҷумла бачаҳо) бояд ҳатман полиси амалкунандаи суғуртаи тиббӢ дошта бошанд.

Полиси тиббӢ метавонад аз ду намуд иборат бошад:

Полиси ДМС ба инҳо ҳуқуқ медиҳад:

Нархи полиси ДМС аз намудҳои хизматрасонии дар он сабатшуда ва муҳлати амали он вобаста аст. Полиси арзонтарини ДМС барои муҳоҷирони меҳнатӣ маъмулан фақат Ӣрии таъҷилӣ ва фаврии тиббиро дар дармонгоҳҳо ва бемористонҳои давлатӣ дарбар мегирад.

Полиси ДМС барои бачаҳои шаҳрвандони хориҷӣ маъмулан аз суғуртаи тиббии калонсолон қиматтар аст. Махсусан полисҳои ДМС барои кӯдакони ширхора ва навзодон қиматтар аст, зеро онҳо нисбатан бештар касал мешаванд ва таъботи онҳо низ қимат мебошад. Полиси ДМС-ро инчунин ҳангоми қабули бача ба мактаб ҳам талаб карда метавонанд.

Дар хотир доштан муҳим аст, ки Ӣрии таъҷилии тиббӢ дар ҳар сурат бепул расонида мешавад!

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самарабахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузорию Русия мебошад.

ЧӢ ТАВР ӢРИИ ТИББӢ БОЯД ГИРИФТ

Агар Ӣрии таъҷилии тиббӢ лозим шавад, – ба телефони 103 (Ӣрии таъҷилӢ) Ӣ 112 (рақами ягонаи хадмоти фавқулудда) – бепул, бе полисҳои ОМС Ӣ ДМС занг занед

Дар хотир доред, ки ҳамаи шаҳрвандони хориҷӣ (аз ҷумла бачаҳо) бояд ҳатман полиси амалкунандаи суғуртаи тиббӢ дошта бошанд.

Полиси ОМС барои гирифтани Ӣрии бепули тиббии нақшавии давлатӣ ҳуқуқ медиҳад

Шумо метавонед полиси бепули ОМС-ро дар поликлиникаи ҷойи сабти номатон гиред, агар шумо:

бошед:

анди давлатҳои узви ЕАЭС
(Арманистон, Беларус,
Қазоқистон, Қирғизистон)

иҷозатномаи
истиқомати
муваққатӣ
(РВП)

иҷозати
истиқомат
(ВНЖ)

шаҳодатномаи
доштани
паноҳгоҳи
муваққатӣ

шаҳодатномаи
гуреза

Барои гирифтани полиси ОМС ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

шиноснома Ӣ дигар
ҳуҷҷати
тасдиқкунандаи
шахсият

СНИЛС

шартномаи
меҳнатӣ

қисми буридаи варақаи
огоҳномаи воридшавӣ
(регистрация) Ӣ
нусхаи он бо нишондоди ҷой ва
муҳлати омадан

Муҳлати амали полиси ОМС барои шаҳрвандони ЕАЭС, ки дар Россия кор мекунанд – то охири соли тақвими аст, аммо на дарозтар аз муҳлати амали шартномаи меҳнат.

Ҳатман нусхаи полисро гиред, рақами телефон ва номи ташкилоти суғуртаро, ки ба Шумо полис додааст, дар Ӣд доред – агар полисатон гум шавад, Шумо онро барқарор карда метавонед!

Агар ба шумо Ӣ фарзандонатон расондани Ӣрии таъҷилиро рад кунанд Ӣ пул талаб кунанд, раддияи хаттӣ талаб кунед, ки барои ҷимояи ҳуқуқатон даркор мешавад.

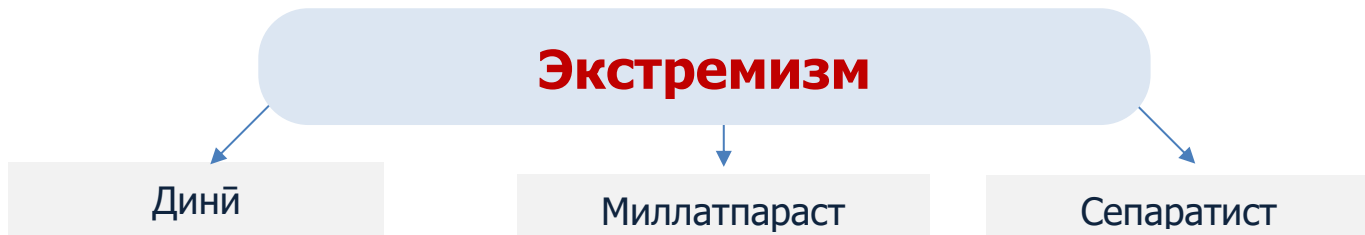
Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунад. Муҳочирони хоричӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаққули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳочирон шартӣ муҳимтарини татбиқи самара-бахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳочирон риояи қонунгузорию Русия мебошад.

Мубориза бар зидди экстремизм ва терроризм

Экстремизм - пойбандӣ ба ақидаҳо ва усулҳои ифротӣ

Мафкураи ифротгароӣ – маҷмӯи ақидаҳо ва ақидаҳои зӯрварӣ ва дигар амалҳои ғайриқонунӣ ҳамчун воситаи асосии ҳалли низоъҳои иҷтимоӣ, наҷодӣ, миллий, динӣ ва сиёсӣ мебошад. Шакли шадид ва хатарноктарини амалисозии ғояҳои ифротгароӣ **терроризм** мебошад.

Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои содир намудани ҷиноятҳои дорои хусусияти экстремистӣ ва террористӣ дар моддаҳои зерини Кодекси ҷиноятҳои Федератсияи Русия пешбинӣ шудааст: --

Моддаи 205 Амали террористӣ;

- Моддаи 205.1 Мусоидат ба фаъолияти террористӣ;
- Моддаи 205.2 Даъватҳои оммавӣ ба фаъолияти террористӣ ё сафедкунии оммавии терроризм;
- Моддаи 205.3 Гузаронидани омӯзиш бо мақсади амалӣ намудани фаъолияти террористӣ;
- Моддаи 205.4 Ташкили ҷомеаи террористӣ ва иштирок дар он;
- Моддаи 205.5 Ташкили фаъолияти ташкилоти террористӣ ва иштирок дар фаъолияти ҷунун ташкилот;
- Моддаи 208 дидаю дониста хабар додан дар бораи амали террористӣ;
- Моддаи 280 Даъватҳои оммавӣ ба амалисозии фаъолияти экстремистӣ;
- Моддаи 280.1 Даъватҳои оммавӣ барои амалисозии амалҳои, ки ба вайрон кардани тамомияти арзии Федератсияи Русия нигаронида шудаанд;
- Моддаи 282 Барангехтани кина ё адоват, инчунин паст задани шаъну шарафи инсон;
- Моддаи 282.1 Ташкили ҷомеаи экстремистӣ;
- Моддаи 282.2 Ташкили фаъолияти ташкилоти экстремистӣ.

Ҷавобгарии маъмурӣ (CAO RF):

- Моддаи 20.3. Таблиғ ё намоиши оммавии абзорҳо ё рамзҳои фашистӣ, асбобу анҷом ё рамзҳои соҳмонҳои экстремистӣ ё дигар абзорҳо ё рамзҳои, ки таблиғ ё намоиши оммавии онҳо тибқи қонунҳои федералӣ манъ аст;
- Моддаи 20.3.1 Барангехтани кина ё адоват, инчунин паст задани шаъну шарафи инсон.

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунад. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самарабахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузорию Русия мебошад.

Кодекси рафтор дар Русия маслиҳатҳои муфид

Россия – давлати дунявӣ аст: намоиши рафторҳои динӣ, ё тасаввуроти динӣ дар бораи ахлоқ, либос, муносибати нодуруст дар берун аз калисову масҷид ва иттиҳодияҳои динӣ ва дар рӯзҳои ғайри идҳои динӣ аҷоиб менамояд ва аз ҷониби аксарият қабул карда намешавад.

Россия – кишваре аст, ки дар он баробарҳуқуқи марду зан эътироф шудааст. Он аз ҷониби қонун ҳифз карда мешавад. Занон либоси зебо пӯшидан ва ҳусни худро нишон додан меҳаҷанд - ин аломати мустақилии ва озодии онҳост, на барои омода будан ба шиносӣ. Дар кӯча шинос шудан қабул нест.

Дар доираи наздикон ва муҳоҷирони монанди худ маҳдуд нашуда, бо аҳолии маҳаллӣ муошират кунед.

Анъана ва одатҳои бегонаро душманона қабул накунед, ҳарчанд барои шумо нофаҳмо бошанд ҳам. Аз имконияти шинос шудан бо анъанаҳои дигар ва тарзҳои нави зиндагӣ истифода баред. Мушоҳидакор бошед, ба тарзҳои муошират дар ин ё он вазъият шинос шавед.

Бо ҳамсояҳо саломуалейк кунед, ҳангоми вохӯрӣ бо табассум дӯстхоҳ будани худро нишон диҳед. Ба пиронсолон ёрӣ пешниҳод намоед, ба зане, ки аробачаи кӯдак дорад, мадад расонед – ҳатто камтарин аломати меҳрубонӣ шуморо дар назари дигарон нек нишон медиҳад.

ПРОГРАММА НОВОСИБИРСКОЙ ОБЛАСТИ ПО АДАПТАЦИИ И ИНТЕГРАЦИИ МИГРАНТОВ

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунад. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаққули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самарабахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузориҳои Русия мебошад.

Кодекси рафтор дар Русия маслиҳатҳои муфид

Фарҳанги шахрӣ муносибати эҳтиромонаро ба фазои шахсии ҳар инсон қабул дорад.

Вайрон кардани фазои шахсӣ, масалан, кӯшиши шиносаи бисёр наздик шудан, бе ризоияти шахси дигар ба ӯ ғап задан, бе даъват ба хонаи дигаре даромадан мумкин нест ва норозигии атрофиёно ба амал меоварад. Меъёрҳои муносибати муҳтарамона ва беозор аст.

Дар нақлиёт хӯрдан ё баланд ғап задан, дар кӯча пиво нӯшидан, атрофро чиркин кардан ҷоҳили ва беадабӣ ҳисоб карда мешавад. Дар нақлиёт ва дигар ҷойҳои ҷамъиятӣ ба калонсолон ҷой додан нишонаи одоб аст.

Аз ҷанҷол бо ҳамсояҳо худдорӣ кунед.

Ҳатто камтарин ҷанҷол бо онҳо боиси ҷанҷоли калон, масалан, аз ҷониби ҳамсояҳо даъват кардани полиция мегардад.

Агар бо муносибати манфӣ нисбати худ дучор шудед, оромиро аз даст надихед. Муносибати манфӣ чун қоида аз он сарчашма мегирад, ки аҳолии маҳаллӣ до муҳоҷирон муоширати шахсӣ надоранд, маълумотро дар бораи муҳоҷирон асосан аз васоити ахбори омма мегиранд, ки муҳоҷиронро аз ҷиҳати манфӣ муаррифӣ мекунад. Шумо метавонед бо рафтори самимӣ ва некхоҳонаи худ ин тасаввуроти манфиро тағйир диҳед.

Аксари россиягӣҳо дӯстпарвар ҳастанд, ба дастгирӣ дар лаҳзаҳои душвор тайёр мебошанд, бо дилкушодӣ ба саволҳо ҷавоб мегӯянд.

**Барои зудтар одат кардан
дар Русия,
ба шумо тавсия**

ба шумо тавсия медиҳем, ки бо аҳолии маҳаллӣ бештар муошират кунед, дӯстон пайдо намоед

дар ҷашнҳо ширкат варзед, ба кино, осорхона, театр, китобхонаҳо равед

забони русиро омӯzed.

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунанд. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шарти му-ҳимтарини татбиқи самара-бахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузориҳои Русия мебошад.

Ба кор даромадан ва ҳифзи ҳуқуқҳои

Ҳангоми ҷустуҷӯи кор маслиҳат медиҳем, ки ба хазинаи умумироссиягии ҷойҳои холии кор (вакансия)-и Хадамоти федералии меҳнат ва шуғл "Работа в России": trudvsem.ru
Ба воситаи миёнравҳо, вақте ки ҳуди кордиҳанда ва шароити корро наметонед, кор наҷӯед!
Миёнравҳо аксар вақт фиреб медиҳанд!

Барои расман ба кор сар кардан шумо бояд чунин ҳуҷҷатҳоро пешниҳод кунед:

шиносномаи амалкунандаи хориҷӣ бо тарҷумаи тасдиқкардаи нотариалияш ба забони русӣ

дафтарчаи меҳнатӣ (агар надошта бошед, онро бояд корфармо ташкил кунад)

ИНН (рақами мушаххаси андозсупоранда)

СНИЛС

патенти амалкунандаи кор

полиси амалкунандаи суғуртаи ихтиёрии тиббӣ (ДМС)

дипломи маълумоти миёнаи махсус ё маълумоти олиии касбӣ – ҳангоми қабул ба вазифаҳои тахассусӣ.

Ба таври расмӣ кор кунед: ҳамаи ҳуҷҷатҳои заруриро дар ташкилотҳои давлатӣ расмӣ кунед.

Корфармо УЎДАДОП аст, ки бо шумо шартнома бандад ва як нусхаи имзошудаашро диҳад инчунин ба коргаре, ки дар корхонаи ӯ беш аз 5 рӯз кор мекунад, дафтарчаи меҳнатӣ ташкил кунад. Қабул ба кор дар асоси амри корфармо сурат мегирад (шумо метавонед нусхаи фармонро гиред). Намунаҳои шартномаҳои меҳнатӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои марбут ба корро дар ин сайт пайдо кардан

Тавачҷуҳ намоед: Ҳуқуқ ва уҳдадорихои коргар ва корфарморо қонун танзим мекунад Трудовой кодекс РФ (ТК РФ).

Русия кишвари сермиллат аст, ки дар ҳудуди он зиёда аз 190 халқ дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунад. Муҳоҷирони хориҷӣ ҳамасола ба вилояти Новосибирск омада, талаботи иқтисоди ин минтақаро қонеъ карда, дар ташаккули сармояи инсонии он саҳми арзанда мегузоранд. Мутобиқшавӣ ва ҳамгирии муҳоҷирон шартҳои муҳимтарини татбиқи самарабахши сиёсати миллии давлатӣ, таъмини сулҳу осоиши ноҳияи Новосибирск мебошад. Яке аз ҷанбаҳои асосии мутобиқшавии бомуваффақияти муҳоҷирон риояи қонунгузориҳои Русия мебошад.

Чӣ тавр аз коронавирус эҳтиёт кард

Дар ҳама дунё – эпидемияи коронавирус COVID-19: ин вирус боиси сироятёбии хавфнок, монанди зуқом гардида, лекин ба оқибатҳои хавфнок ва ҳатто ба марг оварда мерасонад, бинобар сабаби илтиҳоб, иллатнокии системаи нафаскашӣ ва ҳозима.

Аломатҳои асосӣ: таби баланд, сулфазани хушк, зиқи нафас, дард дар мушакҳо, хастагии баланд, баъзан вақт – дарди сар, дарди сари сина, дарунравӣ, дилбеҳузурӣ, қайқунӣ, хунпартоӣ

Чӣ тавр аз коронавирус эҳтиёт кард

ба ҷойҳои чамъиятӣ ташриф наовардан, бе зарурият аз хона набаромадан

бо дастони ифлос ба рӯй нарасидан, бо диққат дастро шустан (на кам аз 30 сония дар оби гарм)

дезинфексия кардан ва бо собун чизҳои расидаатон ва ё

аз муошират бо шахсони бемор дурӣ ҷустан

ба дигар шахсон даст нарасонидан, дастфишорӣ накардан ва ба оғӯш нагирифтани

Дар ҳолати бад гардидани вазъи саломатӣ дарҳол ба кӯмак (ёри) муроҷиат намоед..

Дилҳоҳ ёри таъҷилӣ ва фавқулодда дар ҳолати сироятёбӣ ҳангоми таҳдид ба ҳаёти шахс, ройгон (бепул) расонида мешавад, ҳатто агар Шумо полиси тиббӣ ва ё дигар ҳуҷҷатҳоро надошта бошед

Ёри таъҷилиро метавон тариқи 112 ва ё 103

**Маълумоти бештар дар сомонӣ:
стопкоронавирус.рф**

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

ROSSIYA FEDERATSIYASI FUQAROLIGI

Rossiya Federatsiyasi hududiga kirish

Migratsiyani royxatdan o'tkazish

Kvota

Kvotasiz

Vaqtinchalik yashashga ruxsatnoma

**Rezident kartasi
(Rossiya Federatsiyasi hududida 1 yildan oshiq doimiy ravishda yashagandan kegin,
vaqtinchalik yashashga (ishlashga) ruxsatnoma)**

Vaqtinchalik yashashga ruxsatnoma olgandan so'ng 5 yil doimiy ravishda Rossiya Federatsiyasi hududida yashash

Rossiya Federatsiyasi fuqaroligiga qabul qilish to'g'risidagi ariza bilan yashash joyidagi(propiska adresi bo'yicha) Rossiya Ichki ishlar vazirligining hududiy organiga ariza.

Barmoq izini majburiy ravishda ro'yxatdan o'tkazish

Murojaatnoma ijobiy qabul qilindi

Rossiya Federatsiyasi fuqarosini qasamyodini qabul qilish

Rossiya Federatsiyasi fuqaroligi pasportini olish

Murojaatnoma rad etildi
(Qaror qabul etilgandan 1 yil o'tib qayta murojaat qilish mumkin)

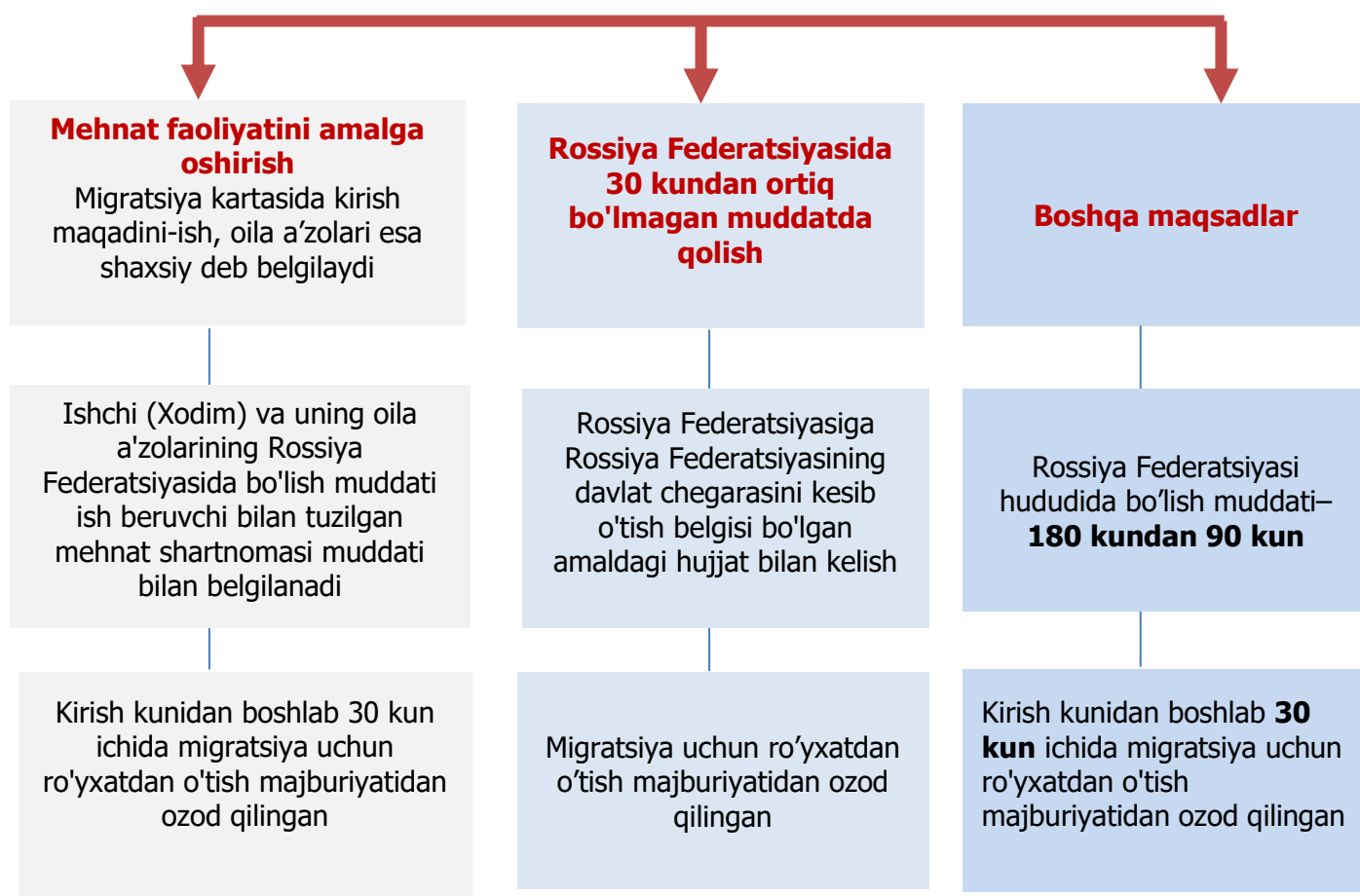

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

Evrosiyo Iqtisodiy Ittifoqiga a'zo davlatlar fuqarolarining Rossiya Federatsiyasida bo'lish algoritmi

Rossiya Federatsiyasi hududiga kirish

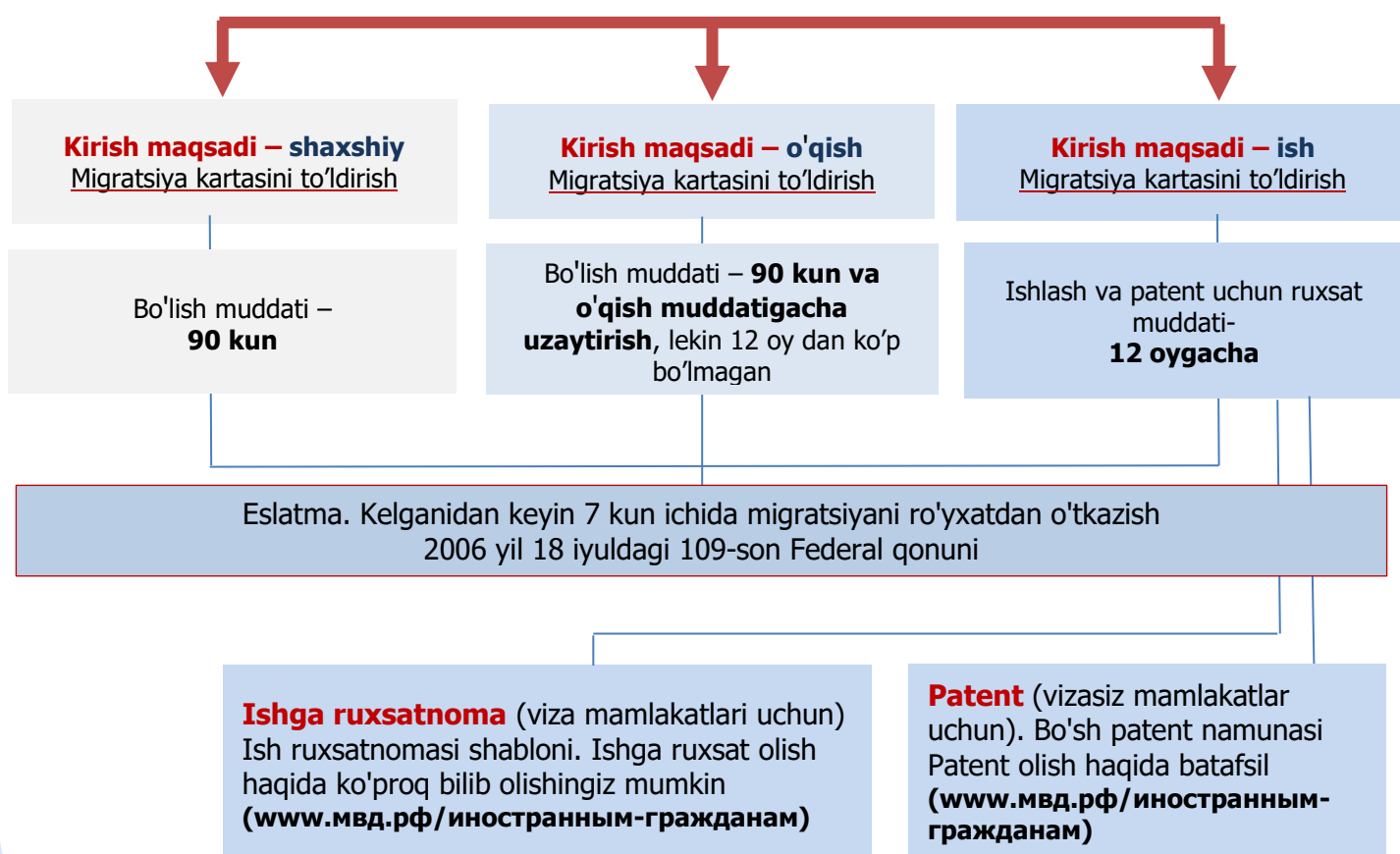
Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

ROSSIYA FEDERATSIYASIGA KELGAN CHET EL FUQAROSI UCHUN TARTIB

ROSSIYA FEDERATSIYASI HUDUDIGA KIRISH

Davlat chegarasini kesib o'tishda migratsiya kartasini olish va to'ldirish, kirish maqsadini ko'rsatgan holda

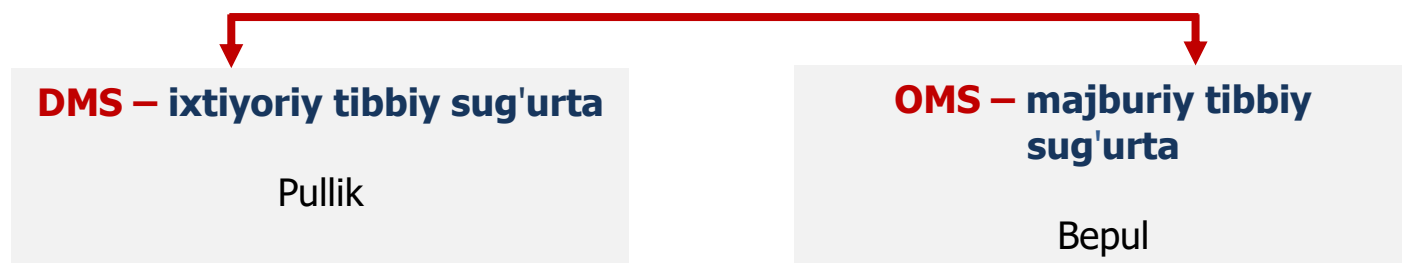
Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

QANDAY QILIB TIBBIY YORDAM OLIISH MUMKUN

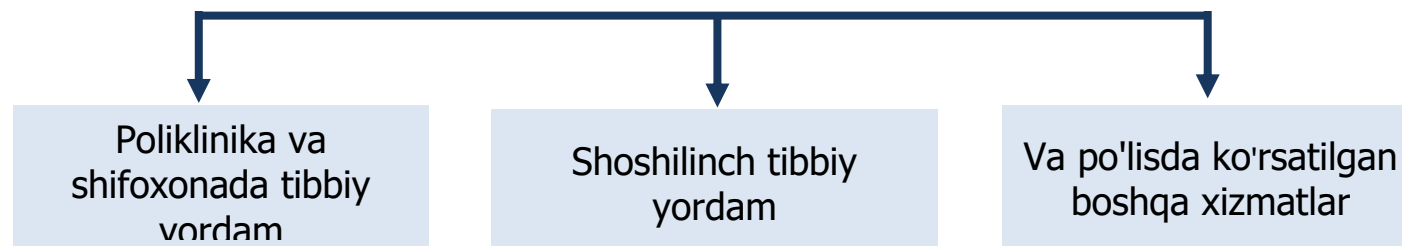
Agar tez yordam kerak bo'lsa –103 ga qo'ng'iroq (tez yordam) yoki 112 (tezkor yordamning yagona raqami) – bepul, OMS va DMS po'lisiz.

Esda tutingki, barcha chet el fuqarolari (shu jumladan bolalar) tegishli tibbiy sug'urta po'lisiga ega bo'lishlari shart. Bu sizga va farzandlaringizga kerakli g'amxo'rlikni olishga yordam beradi va jarima yoki hatto chiqarib yuborilishning oldini oladi. Po'lis Rossiyaga kelgan birinchi kundan rasmiylashtirish kerak.

TIBBIY PO'LIS

DMS Po'lisini afvzaliklari:

DMS po'lisining narxi unda ko'rsatilgan tibbiy xizmatlarga va amal qilish muddatiga bog'liq. Mehnat muhojirlari uchun eng arzon DMS po'lisida, qoida tariqasida, faqat davlat klinikalarida va shifoxonalarda shoshilinch va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish xarajatlarini qoplaydi.

Chet el fuqarosi bo'lgan bolalar uchun DMS po'lisining narxi odatda kattalar po'lisidan qimmatroq turadi. Chaqaloqlar va yangi tug'ilgan chaqaloqlar po'lisi undanda qimmat, buning sababi esa ularning ko'p kasal bo'lishi. Bola maktabga kirganida DMS po'lisi so'ralishi mumkin.

Shuni esda tutish kerakki, bolalarga shoshilinch tibbiy yordam har qanday holatda ham bepul taqdim etiladi!

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

QANDAY QILIB TIBBIY YORDAM OLISH MUMKUN

Agar tez yordam kerak bo'lsa –103 ga qo'ng'iroq (tez yordam) yoki 112 (tezkor yordamning birlamchi raqami) – bepul, OMS va DMS po'lisiz.

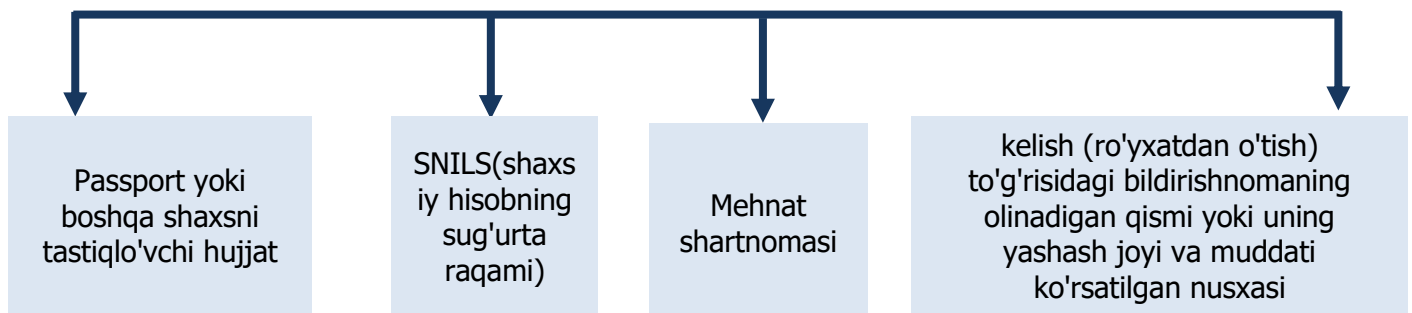
Esda tutingki, barcha chet el fuqarolari (shu jumladan bolalar) tegishli tibbiy sug'urta po'lisiga ega bo'lishlari shart. Bu sizga va farzandlaringizga kerakli g'amxo'rlikni olishga yordam beradi va jarima yoki hatto chiqarib yuborilishning oldini oladi. Po'lis Rossiyaga kelgan birinchi kundan rasmiylashtirish kerak.

Majburiy tibbiy sug'urta(OMS) polisi bepul davlat rejalashtirilgan tibbiy yordam olish huquqini beradi

Ro'yxatdan o'tgan joyingizdagi shifoxonada bepul majburiy tibbiy sug'urta(OMS) po'lisiga murojaat qilishingiz mumkin, agar sizda:

Majburiy tibbiy sug'urta (OMS) rasmiylashtirish uchun kerak hujjatlar:

Rossiya Federatsiyasida ishlaydigan YOII fuqarolari uchun majburiy tibbiy sug'urta polisining amal qilish muddati kalendar yilining oxirigacha, lekin mehnat shartnomasi muddatidan oshmasligi kerak. Albatta po'lisdan nusxa olib, telefon raqamini va sizga po'lisni bergan sug'urta kompaniyasining nomini eslab qoling - bu polisni yo'qotib qo'yganingizda uni tiklashga yordam beradi!

Agar sizga yoki farzandlaringizga shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatishga bosh tortishsa yoki pul talab qilishsa, huquqlaringizni himoya qilish uchun yozma ravishdagi bosh tortish xatini talb qiling.

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurash

Ekstremizm - ekstremal qarashlar va usullarga rioya qilish

Ekstremistik ideologiya – bu ijtimoiy, irqiy, milliy, diniy va siyosiy nizolarni hal etishning asosiy vositasi sifatida zo'rvonlik va boshqa noqonuniy xatti-harakatlarni ifodalovchi qarashlar va g'oyalari tizimidir. Ekstremistik g'oyalarni amalga oshirishning ekstremal va eng xavfli shakli - **terrorizm**.

Jinoiy javobgarlik Ekstremistik va terroristik xarakterdagi jinoyatlarni sodir etganlik uchun Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining quyidagi moddalarida nazarda tutilgan:

205-modda Terrorchilik harakati;

– 205.1-modda Terroristik faoliyatga ko'maklashish;

– 205.2-modda Terroristik faoliyatga ommaviy chaqiriqlar yoki terrorizmni ommaviy oqlash;

– 205.3-modda Terroristik faoliyatni amalga oshirish maqsadida tayyorgarlikdan o'tish;

– 205.4-modda Terroristik hamjamiyatni tashkil etish va unda ishtirok etish;

– 205.5-modda Terroristik faoliyati tashkil etish va ishtirok etish;

– 208-modda terrorchilik harakati to'g'risida bila turib yolg'on xabar berish;

– 280-modda ekstremistik faoliyatni amalga oshirishga ommaviy chaqiriqlar;

- 280.1-modda Rossiya Federatsiyasining hududiy yaxlitligini buzishga qaratilgan harakatlarni amalga oshirishga ommaviy chaqiriqlar;

– 282 Nafrat ya adovat qo'zq'otish, insonning shahsiyatini kamsitish bilan barobar;

– 282.1-modda Ekstremistik jamiyatni tashkil etish;

– 282.2-modda Ekstremistik tashkilot faoliyatini tashkil etish.

Ma'muriy javobgarlik (KoAP RF):

– 20.3-modda. Natsistlarning atributlari yoki ramzlari, ekstremistik tashkilotlarning atributlari yoki ramzlari, targ'iboti yoki ommaviy namoyishi federal qonunlar bilan taqiqlangan boshqa jihozlar yoki belgilarni targ'ib qilish yoki ommaviy namoyish qilish;

– 20.3.1-modda Nafrat yoki adovatni qo'zg'atish, shuningdek inson qadr-qimmatini kamsitishga teng.

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

Rossiyada axloq qoidalari

Foydali maslahatlar

Rossiya dunyoviy davlat:

diniy bayramlar, masjidlar va cherko'vlar diniy bayram kunlari hisoblanmagan kunlar, va diniy jamoalar tashqarisida diniy xatti-harakatlar yoki diniy tomoshalar namoyish etilishi noodatiy tuyuladi va ko'pchilik tomonidan e'tizga sabab bo'ladi.

Rossiya ayollar va erkaklar tengligini tan olgan davlatdir. Bu qonun bilan himoyalangan. Ayollar chiroyli kiyinishni yaxshi ko'radilar va ular uchun bu mustaqillik va erkinlikni anglatadi, biroq bu yangi tanish ottirmoqchiligini anglatmaydi. Ko'chada odamlar bilan yo'l-yo'lakay tanishish ma'qul emas.

Rossiyaga tezda ko'nikish uchun mahalliy aholi bilan ko'proq muloqot qilish, do'stlashish, bayramlarda qatnashish, kino, muzey, teatr, kutubxonalarga tashrif buyurish, rus tilini o'rganishni tavsiya qilamiz.

Notanish an'ana va urf-odatlarni dushmanlik bilan qabul qilmang, garchi ular sizga tushunarsiz bo'lsa ham. Boshqa an'analar va boshqa turmush tarzi bilan tanishish imkoniyatidan foydalaning. Ehtiyot bo'ling, muayyan vaziyatlarda qanday muloqot qilish odatiga e'tibor bering.

Qo'shnilar bilan salomlashing, uchrashganingizda tabassum qiling, do'stona munosabatda bo'ling. Keksalarga yordamingizni taklif qiling, aravachali ayolga yordam bering - hatto e'tiborning kichik belgilari ham siz haqingizda yoqimli taassurot qoldirishi mumkin.

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

Rossiyada axloq qoidalari

Foydali maslahatlar

Shahar madaniyati boshqa odamning shaxsiy hayotini xurmat qilishga chaqiradi

Shaxsiy chegarani buzish, masalan, tanishish, haddan tashqari yaqinlashish, boshqa odamning hohosisiz suhbatga majburlash, uyga taklifnomasiz kirish, mumkin emas va boshqalarning noroziligiga sabab bo'ladi. Axloq qoidasi - bu muloyimlik va xushmomialik.

Transportda yoki ko'chada ovqat yeyish yoki baland ovozda gapirish, axlat tashlash odobsizlik va odobsizlik hisoblanadi. Transportda va jamoat joylarida keksa odamlarga yo'l berish odat tusiga kiradi.

Qo'shnilar bilan ziddiyatlardan qochishga harakat qiling.

Hatto kichik bir mojaro ham muammoga olib kelishi mumkin, masalan, qo'shnilar politsiyani chaqiradi.

Agar siz salbiy munosabatga duch kelsangiz, uni janjalsiz, xotirjam qabul qilishga harakat qiling. Salbiy munosabat odatda mahalliy aholining muhojirlar bilan shaxsiy aloqasi yo'qligi, migrantlar haqidagi ma'lumotlarni ommaviy axborot vositalaridan bilishi bilan bog'liq bo'ladi, bu yerda esa migrantlar ko'pincha salbiy ko'rinishda ko'rsatiladi. Siz do'stona va mehmondo'st bo'lishga harakat qilib, bu tushunchalarni o'zgartirishga harakat qilishingiz mumkin.

Aksariyat ruslar do'stona munosabat, qiyin vaziyatda yordam berishga, savollarga javob berishga tayyorligi bilan ajralib turadi.

**Tezroq ko'nikish uchun
Rossiyada,
sizga tavsiya qilaman**

mahalliy aholi bilan ko'proq muloqot qilish,
do'stlashish

bayramlarda qatnashish, kinoteatrlarga, muzeylarga,
teatrlarga, kutubxonalarga tashrif buyurish

rus tilini o'rganish

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

Mehnat huquqlarini himoya qilish

Ish qidirishda sizga bo'sh ish o'rinlarining butun Rossiya ma'lumotlar bazasidan foydalanishni maslahat beramiz: "Rossiyada ishlash" trudvsem.ru

Ish beruvchi va mehnat sharoitlari sizga noma'lum bo'lsa, vositachilar orqali ishga joylashmang! Vositachilar ko'pincha aldashadi!

Rasmiy ishga ariza berish uchun sizda quyidagilar bo'lishi kerak:

rus tiliga notarial tasdiqlangan tarjimasi bilan haqiqiy xalqaro pasport

mehnat daftarchasi (agar sizda mehnat daftarchasi bo'lmasa, ish beruvchi tomonidan rasmiylashtiriladi)

INN (soliq to'lovchining identifikatsiya raqami)

SNILS

amaldagi ish patenti

amaldagi ixtiyoriy tibbiy sug'urta polisi (DMS)

o'rta maxsus yoki oliy kasb-hunar ma'lumoti to'g'risidagi diplom - malakali lavozimlarga ishga qabul qilingan taqdirda

Qonuniy ravishda ishlang: davlat muassasalarida barcha kerakli hujjatlarni to'ldiring.

Ish beruvchi siz bilan shartnoma tuzishga va uning imzolangan nusxasini sizga berishga, shuningdek, mehnat shartnomasi bo'yicha 5 kundan ortiq ishlagan xodimga mehnat daftarchasini berishga MAJBURDIR. Ishga joylashish ish beruvchining buyrug'i bilan rasmiylashtiriladi (buyrug'ning nusxasini olish huquqiga egasiz). Mehnat shartnomalari va ish bilan bog'liq boshqa hujjatlar namunalarini veb-sayt orqali ko'rish mumkin: онлайнинспекция.рф/documents

Eslatma: Xodim va ish beruvchining huquq va majburiyatlari Rossiya Federatsiyasi Mehnat kodeksida belgilangan (Rossiya Federatsiyasi Mehnat kodeksi).

Rossiya ko'p millatli davlat bo'lib, uning hududida 190 dan ortiq xalq tinch va totuvlikda yashaydi. Novosibirsk viloyatiga har yili xorijiy muhojirlar kelib, mintaqa iqtisodiyotining ehtiyojlarini qondiradi va uning inson kapitalini shakllantirishga katta hissa qo'shadi. Muhojirlarning moslashuvi va integratsiyasi Novosibirsk viloyatida tinchlik va totuvlikni ta'minlash, davlat milliy siyosatini samarali amalga oshirishning eng muhim shartidir. Muhojirlarning muvaffaqiyatli moslashuvining asosiy jihatlaridan biri bu Rossiya qonunchiligiga rioya qilishdir.

O'zingizni koronavirusdan qanday himoya qilish kerak

COVID-19 koronavirus epidemiyasi: bu virus tumovga o'xshash xavfli infektsiyani keltirib chiqaradi, ammo yallig'lanish, nafas olish va ovqat hazm qilish tizimlarining shikastlanishi tufayli xavfli oqibatlarga va hatto o'limga olib kelishi mumkin.

Asosiy alomatlar: yuqori isitma, quruq yo'tal, nafas qisilishi, mushak og'rig'i, charchoq, ba'zan bosh og'rig'i, ko'krak og'rig'i, diareya, ko'ngil aynishi, qusish, gemoptiz

O'zingizni koronavirusdan qanday himoya qilish kerak

jamoat joylariga bormang, uydan ko'chaga chiqmang agar zarurat bo'lmasa

iflos qo'llar bilan yuzingizga tegmang, qo'lingizni yaxshilab yuving (kamida 30 soniya, issiq suvda)

siz va boshqa odamlar tegadigan narsalarni va yuzalarni dezinfektsiyalash yoki sovun bilan yuvish

bemorlar bilan aloqa qilishdan saqlaning

boshqa odamlarga tegmang, qo'l berib sorashmang va quchoqlashmang

Agar o'zingizni yomon his qilsangiz, darhol yordam so'rang.

Inson hayotiga xavf tug'diradigan epidemiyada zarur bo'lgan har qanday shoshilinch, shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatilishi, agar sizda tibbiy sugurta va boshqa hujjatlar bo'lmasa ham **bepul**.

Tez yordam bilan 112 yoki 103 raqamlari orqali bog'lanish mumkin

Qo'shimcha ma'lumot: stopcoronavirus.rf

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

Россия Федерациясынын жарандыгы

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

Евразия экономикалык биримдигине мүчө мамлекеттердин жарандарынын Россия Федерациясында болушунун алгоритми

Россия Федерациясынын аймагына кирүү

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

Россия Федерациясына келген чет өлкөлүк жарандын тартиби

Россия Федерациясынын аймагына кирүү

Мамлекеттик чек араны кесип өтүүдө миграциялык картаны алуу жана толтуруу менен кирүү максатын көрсөтүү

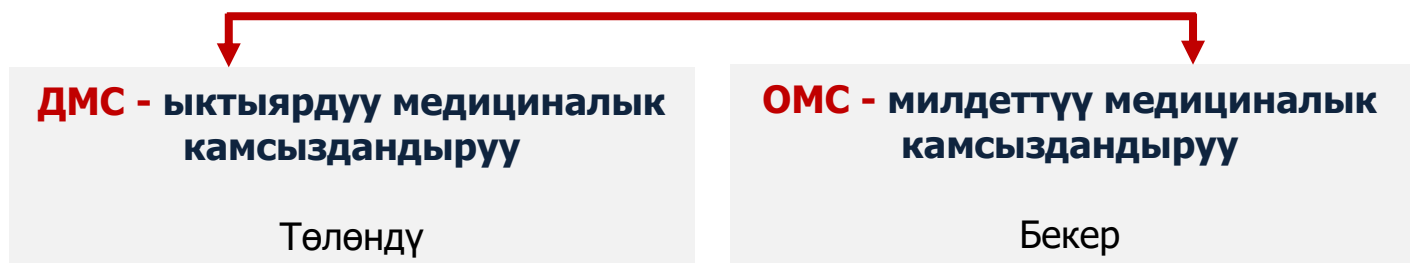
Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

КАНТИП МЕДИЦИНАЛЫК ЖАРДАМ АЛУУ КЕРЕК

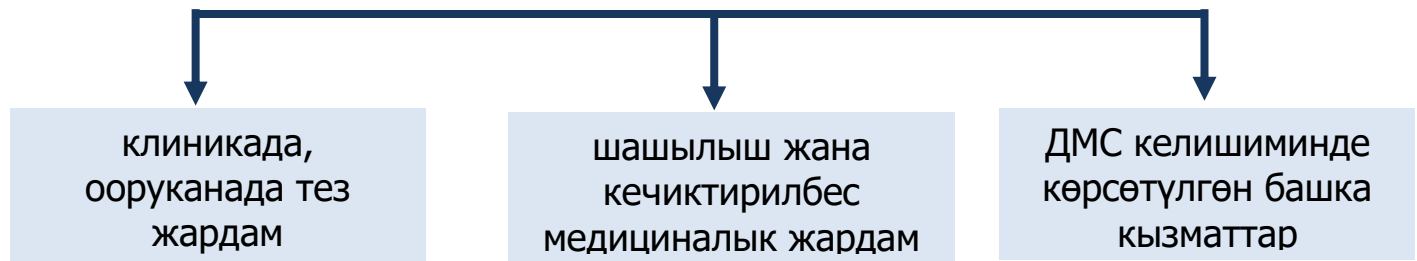
Эгер сизге шашылыш жардам керек болсо 103 (тез жардам) же 112 (бирдиктүү тез жардам номери) телефонуна чалыңыз – акысыз (ОМС же ДМС полистери жоктода).

Бардык чет өлкөлүк жарандар (анын ичинде балдарда) жарактуу медициналык камсыздандыруу полисине ээ болушу керек экенин унутпаңыз. Бул сизге жана сиздин балдарыңызга керектүү камкордукка ээ болууга жана айып пулдардан, атүгүл өлкөдөн чыгаруудан качууга жардам берет. Полисти Россияда болгонуздун биринчи күнү алышыңыз

Медициналык саясат

ДМС саясаты сизге төмөнкүлөргө укук берет:

ДМС саясатынын баасы анда жазылган медициналык кызматтардын жана жарактуу мөөнөткө жараша болот. Эмгек мигранттары үчүн эң арзан ДМС саясаты эреже катары мамлекеттик клиникаларда жана ооруканаларда шашылыш жана кечиктирилбес медициналык жардам көрсөтүүгө кеткен чыгымдарды гана компенсациялайт.

Чет өлкөлүк жарандардын балдары үчүн ДМС саясаты, адатта, чоңдор үчүн саясаттан кымбатыраак турат. Ымыркайлар жана жаңы төрөлгөн ымыркайлар үчүн ДМС саясаты дагы кымбатыраак, анткени алар тез-тез ооруп калышы мүмкүн. Бала мектепке киргенде ДМС саясаты боюнча медициналык полис суралышы мүмкүн.

Кандай болгон күндө да балдарга шашылыш медициналык жардам көрсөтүү акысыз экенин эстен чыгарбоо керек!

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

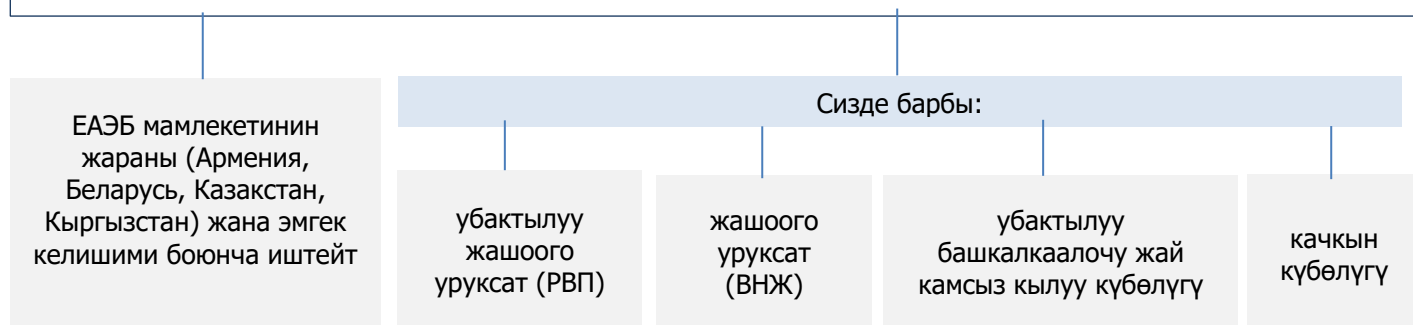
КАНТИП МЕДИЦИНАЛЫК ЖАРДАМ АЛУУ КЕРЕК

Эгер сизге шашылыш жардам керек болсо 103 (тез жардам) же 112 (бирдиктүү тез жардам номери) телефонуна чалыңыз – акысыз (ОМС же ДМС полистери жоктода)

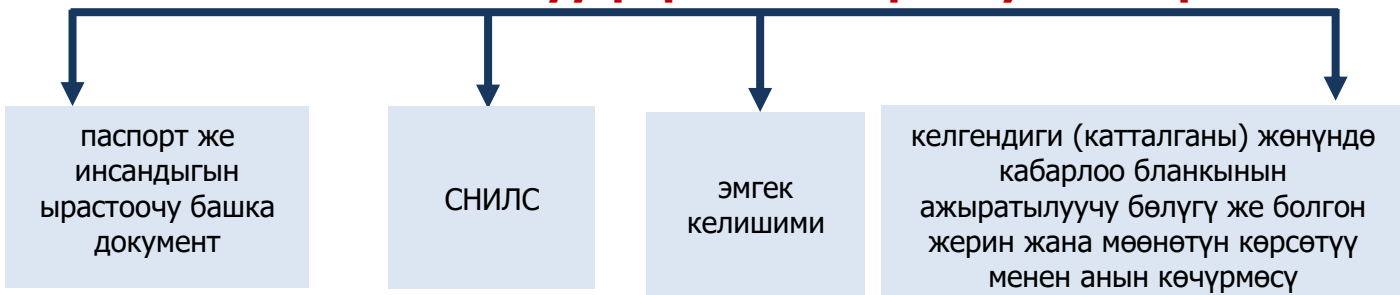
Бардык чет өлкөлүк жарандар (анын ичинде балдарда) жарактуу медициналык камсыздандыруу полисине ээ болушу керек экенин унутпаңыз. Бул сизге жана сиздин балдарыңызга керектүү камкордукка ээ болууга жана айып пулдардан, атүгүл өлкөдөн чыгаруудан качууга жардам берет. Полисти Россияда болгонуңуздун биринчи күнү алышыңыз керек.

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу полиси акысыз мамлекеттик пландуу медициналык жардам алууга укук берет

Сиз катталган жериңиздеги клиникага акысыз ОМС полисине кайрыла аласыз, эгерде сиз:

ОМС саясатын колдонуу үчүн төмөнкү документтер талап

Россия Федерациясында иштеген ЕАЭБ жарандары үчүн милдеттүү медициналык камсыздандыруу полисинин колдонуу мөөнөтү календардык жылдын аягына чейин, бирок эмгек келишиминин мөөнөтүнөн ашпайт. Полистин көчүрмөсүн жасоону унутпаңыз, телефон номерин жана сизге полисти берген камсыздандыруу компаниясынын атын унутпаңыз - эгер полисти жоготуп алсаңыз, аны калыбына келтирүүгө жардам берет!

Эгер сиз же сиздин балдарыңыз үчүн шашылыш медициналык жардам көрсөтүүдөн баш тартса же акча талап кылса, өз укуктарыңызды коргоо үчүн жазуу жүзүндө баш тартууну талап кылышыңыз керек.

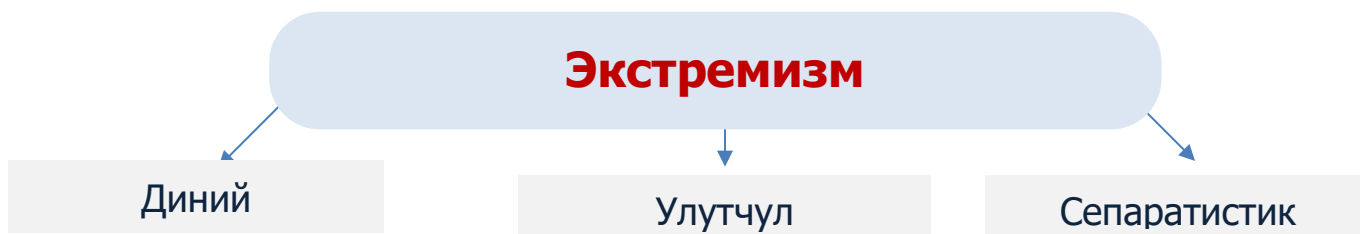
Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекеттинин мыйзамдарын сактоо.

Экстремизмге жана терроризмге каршы туруу

Экстремизм – ашырган көз караштарды жана ыкмаларды кармануу

Экстремисттик идеология бул социалдык, расалык, улуттук, диний жана саясий чыр-чатактарды чечүүнүн негизги каражаты катары зордук-зомбулук жана башка мыйзамсыз аракеттерди чагылдырган көз караштардын жана идеялардын системасы. Экстремисттик идеяларды ишке ашыруунун эң коркунучтуу түрү – **терроризм**.

Экстремисттик жана террористтик мүнөздөгү кылмыштарды жасагандыгы үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилиги Россия Федерациясынын Кылмыш-жаза кодексинин төмөнкү статьяларында каралган:

- 205-берене Террористтик акт;
- 205.1-берене Террористтик ишмердүүлүккө көмөктөшүү;
- 205.2-статья Террористтик аракеттерге ачык чакыруу же терроризмди ачык актоо;
- 205.3-статья Террористтик ишти жүзөгө ашыруу максатында даярданган өтүү;
- 205.4-берене Террористтик коомчулукту уюштуруу жана ага катышуу;
- 205.5-берене Террористтик уюмдун ишин уюштуруу жана мындай уюмдун ишине катышуу;
- 208-берене Терроризм актысы жөнүндө атайылап жалган билдирүү;
- 280-берене Экстремисттик ишти жүзөгө ашырууга ачык чакыруулар;
- 280-берененин 1-бөлүгү Россия Федерациясынын аймактык бүтүндүгүн бузууга багытталган аракеттерди ишке ашырууга ачык чакыруулар;
- 282-берене Жек көрүү же кастык сезимди ойготтуу, ошондой эле адамдын кадыр-баркын кемсинтүү;
- 282.1-статья. Экстремисттик коомчулукту уюштуруу;
- 282.2-статья. Экстремисттик уюмдун ишин уюштуруу.

Административдик жоопкерчилик (КАО РФ):

- 20.3-статья. Нацисттик атрибутканы же символдорду, же экстремисттик уюмдардын атрибуткасын же символикасын, же болбосо федералдык мыйзамдар менен пропагандалоого же ачык көрсөтүүгө тыюу салынган башка буюмдарды же символдорду пропагандалоо же эл алдында көрсөтүү;
- 20.3.1-берене Жек көрүү же кастык сезимди ойготтуу, ошондой эле адамдын кадыр-баркын кемсинтүү.

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекеттинин мыйзамдарын сактоо.

Россияда жүрүм-турум кодекси пайдалуу кеңештер

Орусия – светтик өлкө:

диний жүрүм-турумдун же диний ишенимдердин имараттардын, мечиттердин жана диний жамааттардын сыртында жана диний майрамдарда эмес көрсөтүлүшү таң калыштуу көрүнүш жана көпчүлүктүн колдоосуна алынбайт.

Орусия аялдар менен эркектердин тең укуктуулугун тааныган өлкө. Ал мыйзам тарабынан корголот. Аялдар сулуу кийингенди жакшы көрүшөт, сулуулугун баса белгилешип алар көз каранды эместигин баса белгилеп көрсөтүшөт. Муну алардын сүйлөшүүгө даяр экенин түшүнүүнүн кереги жок. Көчөдө адамдар менен таанышуу кабыл алынбайт.

Россияга тез көнүү үчүн жергиликтүү калк менен көбүрөөк баарлашууну, достошууну, майрамдарга катышууну, киного, музейлерге, театрларга, китепканаларга барууну, орус тилин үйрөнүүнү сунуштайбыз.

Бейтааныш каада-салттарды, үрп-адаттарды сизге түшүнүксүз болсо да кастык менен кабыл албаңыз. Башка каада-салттар жана жашоонун башка жолдору менен таанышуу мүмкүнчүлүгүн колдонуңуз. Кыраакы болуңуз, белгилүү бир жагдайларда баарлашуу адатына көңүл буруңуз.

Кошуналар менен саламдашып, жолукканда жылмайып, достук мамиледе болгула. Карыларга жардам бериңиз, коляскасы бар аялга жардам бериңиз - көңүл буруунун кичине белгилери да сиз жөнүндө жагымдуу таасир калтырат.

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

Россияда жүрүм-турум кодекси пайдалуу кеңештер

Шаар маданияты башка адамдын жеке жашоосун урматтоого үндөйт

Жеке мейкиндикти бузуу, мисалы, таанышуу, бейтап адамга өтө жакын болуу, башка адамдын макулдугусуз сүйлөшүүгө таңуулоо, чакыруусуз үйгө кирүү, алгылыктуу эмес жана башкалардын нааразычылыгын жаратат. Норма сылык жана жадаткычтык эмес жүрүм-турум.

Транспортто же көчөдө катуу сүйлөп, таштанды таштоо адепсиздик жана түркөйлүк деп эсептелет. Транспортто жана коомдук жайларда улгайган адамдарга жол беруу адатка айланган.

Коңшулар менен конфликттерден качууга аракет кылыңыз

Кичинекей чыр-чатактар да кыйынчылыктарды жаратышы мүмкүн, мисалы, кошуналар полиция чакырышы мүмкүн.

Эгер сиз терс маанайга туш болсоңуз, аны тынч, чыр-чатаксыз кабыл алууга аракет кылыңыз. Терс мамиле, адатта, жергиликтүү калктын мигранттар менен жеке байланышы жок болгондугу үчүн жана мигранттар тууралуу жөнүндө массалык маалымат каражаттарынан көбүнчө негативтик маалыматты алуусу менен байланыштырса болот. Сиз достук жана жылуу мамиле жасоо менен бул түшүнүктөрдү бузууга аракет кылсаңыз болот.

Көпчүлүк орустар достук, кыйын кырдаалда жардам берүүгө даяр жана суроолорго жооп берүү менен айырмаланат.

Россияга тезирээк көнүү үчүн сизге сунуштайбыз

жергиликтүү калк менен көбүрөөк баарлашуу, достошуу

майрамдарга катышуу, кинотеатрларга, музейлерге, театрларга, китепканаларга баруу

орус тилин үйрөнүү

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекеттинин мыйзамдарын сактоо.

Эмгек укуктарын

Жумуш издеп жатканда, биз сизге жалпы россиялык жумуш бош орундар боюнча маалымат "Россияда иштөө" базасын колдонууну сунуштайбыз: trudvsem.ru

Иш берүүчү жана иштөө шарттары сизге белгисиз болгон учурда ортомчулар аркылуу ишке орношпоңуз! Ортомчулар көп алдашат!

Расмий жумушка кайрылуу үчүн сизде төмөнкүлөр болуш керек:

Орус тилине которулган нотариалдык тастыктаган колдонулуп жаткан эл аралык паспорт

эмгек китепчеси (эмгек китепчеси жок болсо, иш берүүчү бериши зарыл)

ИНН (салык төлөөчүнүн идентификациялык номери)

SNILS

жарактуу эмгек патенти

жарактуу ыктыярдуу медициналык камсыздандыруу полиси (VHI)

квалификациялуу кызмат орундарына орношкон учурда атайын орто же жогорку кесиптик билими жөнүндө диплом

Мыйзамдуу иштөө: мамлекеттик органдарда бардык керектүү документтерди толтуруңуз.

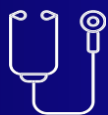
Иш берүүчү Сиз менен келишим түзүүгө жана анын кол коюлган көчүрмөсүн берүүгө, ошондой эле Сизге эмгек келишими боюнча 5 күндөн ашык иштеген кызматкерге эмгек китепчесин берүүгө МИЛДЕТТҮҮ. Жумушка кабыл алуу иш берүүчүнүн буйругу менен жүргүзүлөт (буйруктун көчүрмөсүн алууга укугуңуз бар). Эмгек келишимдеринин үлгүлөрүн жана жумушка байланыштуу башка документтерди веб-сайттан көрүүгө болот: online.inspection.rf/documents

Эскертүү: Кызматкердин жана иш берүүчүнүн укуктары жана милдеттери Россия Федерациясынын Эмгек кодексинде (Россия Федерациясынын Эмгек кодексинде) белгиленген.

Россия көп улуттуу өлкө, анын аймагында 190дон ашык элдер тынчтыкта жана ынтымакта жашайт. Чет элдик мигранттар Новосибирск облусуна жыл сайын келип, аймактын экономикасынын керектөөлөрүн канааттандырып, анын адамдык капиталын түзүүгө чоң салым кошуп келишет. Мигранттарды адаптациялоо жана интеграциялоо мамлекеттик улуттук саясатты натыйжалуу ишке ашыруунун Новосибирск облусунда тынчтыкты жана ынтымакты камсыз кылуунун эң маанилүү шарты болуп саналат. Мигранттардын ийгиликтүү адаптациясынын негизги аспектилеринин бири - Орус мамлекетинин мыйзамдарын сактоо.

Коронавирустан кантип сактануу

Эпидемиялык коронавирус COVID-19: Бул вирус сасык тумоого окшош коркунучтуу инфекцияны пайда кылат, бирок сезгенүү, дем алуу жана тамак сиңирүү системаларынын бузулушунан улам кооптуу кесепеттерге, ал тургай өлүмгө алып келиши мүмкүн.

Негизги белгилери: жогорку температура, кургак жөтөл, дем алуу, булчуңдардын оорушу, чарчоо, кээде баш оору, көкүрөктүн оорушу, ич өтүү, жүрөк айлануу, кусуу, кан түкүрүү.

Коронавирустан кантип сактануу болот

коомдук жайларга барбагыла, сыртка үйдөн чыкпагыла өтө зарыл болбосо

кир кол менен бетиңизге тийбеңиз, колуңузду жакшылап жууңуз (кеминде 30 секунд ысык сууга)

Сиз же башка адамдар тийген нерселердин үстүн жана буюмдарды самын жана суу менен дезинфекциялап, жууп салыңыз

оорулуу же башка орулуу адамдар менен аралашкан адамдар менен байланышуудан алыс болуңуз

башка адамдарга кол алышпагыла же кучактабагыла

Эгер өзүңүздү жаман сезсеңиз, дароо жардамга кайрылыңыз.

Адамдын өмүрүнө коркунуч туудурган эпидемияда зарыл болгон ар кандай шашылыш, өзгөчө кырдаалдык жана кечиктирилбес медициналык жардам медициналык полиси жана башка документтери жок болсо да акысыз көрсөтүлөт...

Тез жардам алуу үчүн 112 же 103 телефонуна чалыңыз.

Көбүрөөк маалымат: stopcoronavirus.rf

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və harmoniya şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının tələbatını ödəyir və onun insan kapitalının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində sülh və harmoniyanın təmin edilməsi üçün ən mühüm şərtlərdir. Miqrantların uğurlu uyğunlaşmasının əsas aspektlərindən biri Rusiya qanunvericiliyinə uyğunluqdur.

Rusiya Federasiyasının vətəndaşlığı

Rusiya Federasiyasının ərazisinə giriş

Miqrasiya qeydiyyatı

Kvota

Kvota yoxdur

Müvəqqəti yaşayış icazəsi

Rezident kartı

(müvəqqəti yaşamaq icazəsi Rusiya Federasiyasında 1 il yaşadıqdan sonra verilir)

Yaşayış icazəsi alındığı gündən 5 il ərzində Rusiya Federasiyasının ərazisində daimi yaşamaq

Rusiya Federasiyasının vətəndaşlığına qəbul üçün ərizə ilə yaşayış yeri üzrə Rusiya Daxili İşlər Nazirliyinin ərazi orqanına müraciət

Məcburi barmaq izi qeydiyyatı

Ərizə ilə bağlı müsbət qərar qəbul edilir

Rusiya Federasiyası vətəndaşının and içməsi olur

Rusiya Federasiyası vətəndaşının pasportunun alınması

Müraciət rədd edildi isə
(Qərar verildikdən 1 il
sonra yenidən müraciət
etmək hüququ verilir)

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Avrasiya İqtisadi İttifaqına üzv dövlətlərin vətəndaşlarının Rusiya Federasiyasında qalma alqoritmi

Rusiya Federasiyasının ərazisinə giriş

Əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi

miqrasiya kartı məqsədi vurğulayır - iş,
ailə üzvləri üçün - şəxsi

İşçinin və onun ailə üzvlərinin Rusiya Federasiyasında qalma müddəti işəgötürənlə bağlanmış əmək müqaviləsinin müddəti ilə müəyyən edilir.

Daxil olduğu tarixdən **30 gün** ərzində miqrasiya üçün qeydiyyatdan keçmək öhdəliyindən azad edilir

Rusiya Federasiyasında 30 gündən çox olmayan müddətə qalmaq

Rusiya Federasiyasının dövlət sərhədini keçmək haqqında işarəsi olan etibarlı sənədlə Rusiya Federasiyasına gəlmək

Miqrasiya üçün qeydiyyatdan keçmək öhdəliyindən azad edilmişdir

Digər məqsədlər

Rusiya Federasiyasında qalma müddəti - **180 gündən 90 gün**

Daxil olduğu tarixdən **30 gün** ərzində miqrasiya üçün qeydiyyatdan keçmək öhdəliyindən azad edilir

ПРОГРАММА НОВОСИБИРСКОЙ ОБЛАСТИ ПО АДАПТАЦИИ И ИНТЕГРАЦИИ МИГРАНТОВ

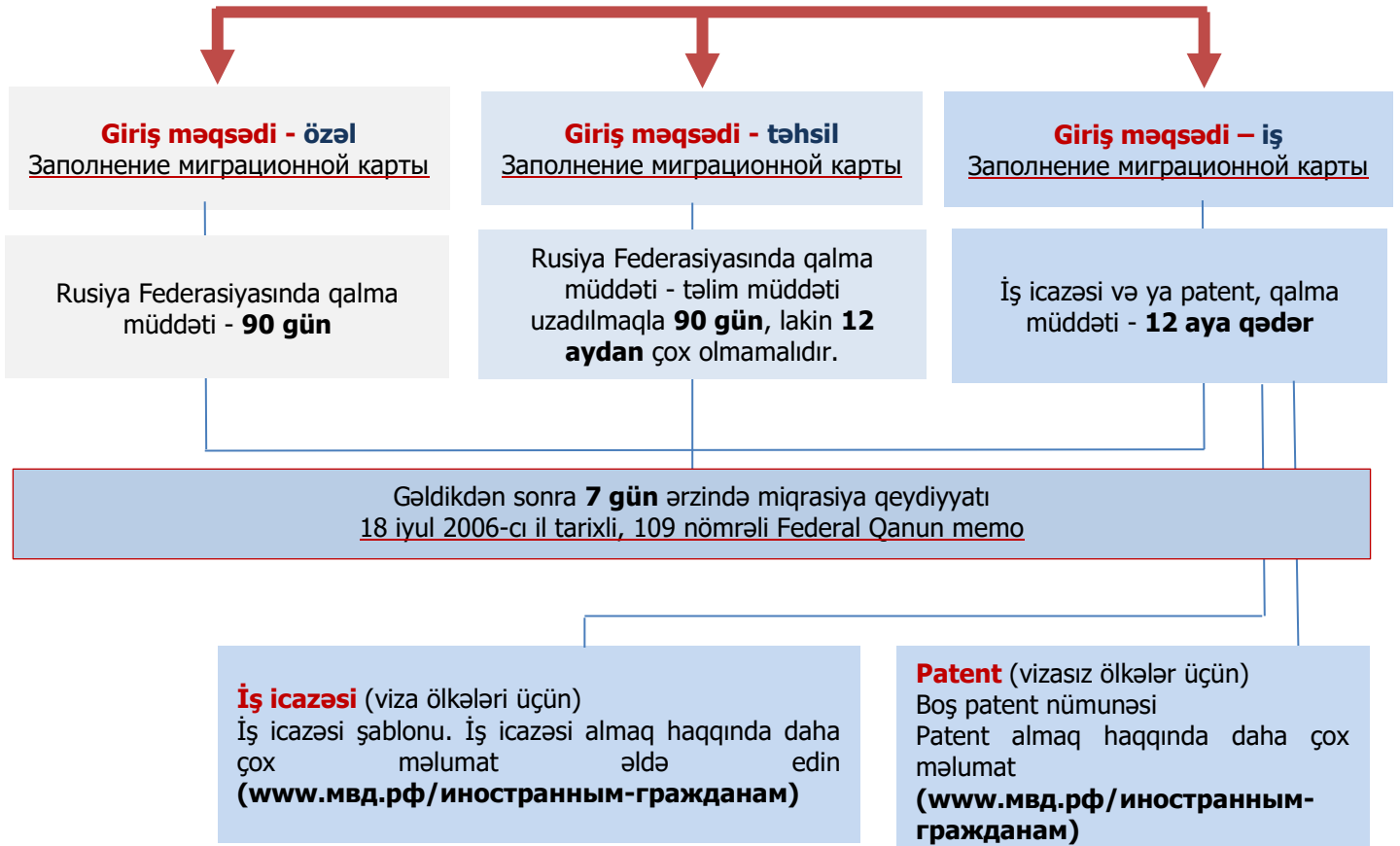
Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Rusiya Federasiyasına gələn xarici vətəndaş üçün prosedur

Rusiya Federasiyasının ərazisinə giriş

Miqrasiya kartının alınması və doldurulması
dövlət sərhədini keçərkən giriş məqsədi göstərməklə

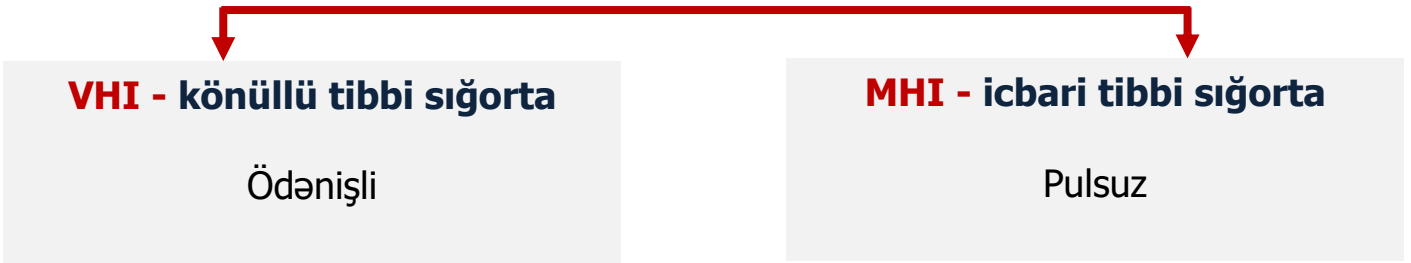
Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində toleranlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

TİBBİ YARDIM NECƏ ALMAQ OLAR

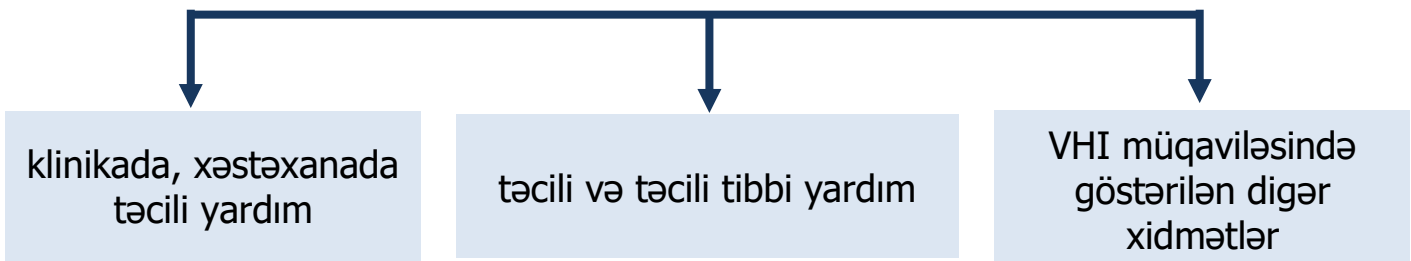
Təcili yardıma ehtiyacınız varsa, CHI və ya VHI siyasəti olmadan 103 (təcili yardım) və ya 112 (tək təcili yardım nömrəsi) - pulsuz zəng edin.

Unutmayın ki, bütün xarici vətəndaşlardan (uşaqlar da daxil olmaqla) etibarlı tibbi sığorta polisi tələb olunur. Bu, sizə və övladlarınıza lazım olan qaygını almağa və cərimələrdən və hətta qovulmaqdan qaçmağa kömək edəcək. Siyasət Rusiyada olduğunuzun ilk günündə verilməlidir.

Tibbi siyasət

VHI siyasəti sizə hüquq verir:

VHI siyasətinin dəyəri onda göstərilən tibbi xidmətlərdən və etibarlılıq müddətindən asılıdır. Əmək miqrantları üçün ən ucuz VHI siyasəti, bir qayda olaraq, yalnız dövlət klinikalarında və xəstəxanalarda təcili və təcili tibbi yardımın göstərilməsi xərclərini kompensasiya edir.

Xarici vətəndaş olan uşaqlar üçün VHI siyasəti adətən böyüklər üçün siyasətdən baha başa gəlir. Körpələr və yeni doğulmuş uşaqlar üçün VHI siyasəti daha da bahadır, çünki onlar tez-tez xəstələnə bilərlər. Uşaq məktəbə girəndə VHI siyasəti soruşula bilər.

Yadda saxlamaq lazımdır ki, uşaqlara təcili tibbi yardım istənilən halda pulsuzdur!

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

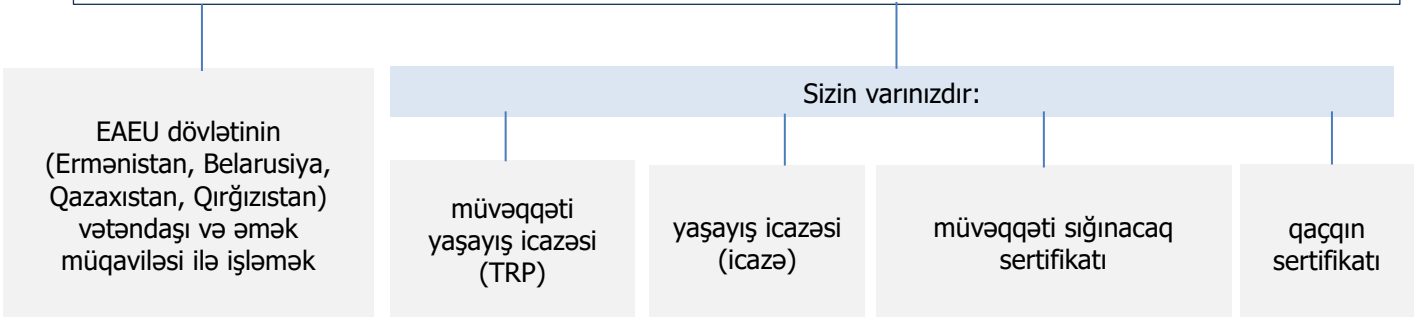
TİBBİ YARDIM NECƏ ALMAQ OLAR

Təcili yardıma ehtiyacınız varsa, CHI və ya VHI siyasəti olmadan 103 (təcili yardım) və ya 112 (tək təcili yardım nömrəsi) - pulsuz zəng edin.

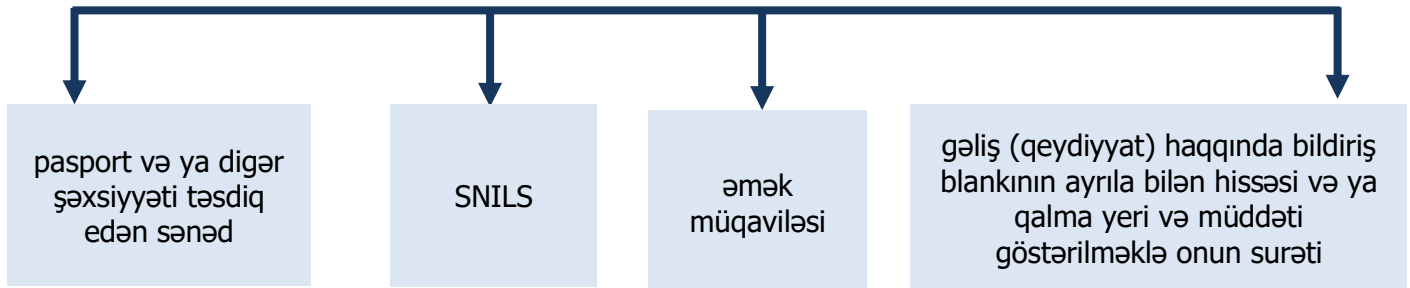
Unutmayın ki, bütün xarici vətəndaşlardan (uşaqlar da daxil olmaqla) etibarlı tibbi sığorta polisi tələb olunur. Bu, sizə və övladlarınıza lazım olan qayğıni almağa və cərimələrdən və hətta qovulmaqdan qaçmağa kömək edəcək. Siyasət Rusiyada olduğunuzun ilk günündə verilməlidir.

İcbari tibbi sığorta polisi pulsuz dövlət planlı tibbi yardım almaq hüququ verir

Siz qeydiyyat yerindəki klinikada pulsuz CHI siyasəti üçün müraciət edə bilərsiniz, əgər:

MHI siyasəti üçün müraciət etmək üçün aşağıdakı sənədlər tələb

Rusiya Federasiyasında işləyən EAEU vətəndaşları üçün icbari tibbi sığorta polisinin qüvvədə olma müddəti təqvim ilinin sonuna qədərdir, lakin əmək müqaviləsinin müddətindən çox deyil.

Polisin bir nüsxəsini çıxardığınızdan əmin olun, telefon nömrəsini və sizə polisi verən sığorta şirkətinin adını xatırlayın - bu, polisi itirdiyiniz təqdirdə onu bərpa etməyə kömək edəcək!

Əgər siz və ya övladlarınız təcili tibbi yardımdan imtina edərlərsə və ya pul tələb edərlərsə, hüquqlarınızı müdafiə etmək üçün yazılı imtina tələb etməlisiniz.

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində toleranlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Ekstremizm və terrorizmə qarşı mübarizə

Ekstremizm – ifrat baxış və üsullara sadiqlik

Ekstremist ideologiya sosial, irqi, milli, dini və siyasi münaqişələrin həllinin əsas vasitəsi kimi zorakılıq və digər qanunsuz hərəkətləri təmsil edən baxış və ideyalar sistemidir. Ekstremist ideyaların həyata keçirilməsinin ifrat və ən təhlükəli forması **terrorizmdir**.

Ekstremist və terror xarakterli cinayətlərin törədilməsinə görə cinayət məsuliyyəti Rusiya Federasiyası Cinayət Məcəlləsinin aşağıdakı maddələri ilə nəzərdə tutulmuşdur: –

- Стáтья 205 Террористический акт;
- Стáтья 205.1 Содействие террористической деятельности;
- Стáтья 205.2 Публичные призывы к осуществлению террористической деятельности или публичное оправдание терроризма;
- Стáтья 205.3 Прохождение обучения в целях осуществления террористической деятельности;
- Стáтья 205.4 Организация террористического сообщества и участие в нем;
- Стáтья 205.5 Организация деятельности террористической организации и участие в деятельности такой организации;
- Стáтья 208 Заведомо ложное сообщение об акте терроризма;
- Стáтья 280 Публичные призывы к осуществлению экстремистской деятельности;
- Стáтья 280.1 Публичные призывы к осуществлению действий, направленных на нарушение территориальной целостности Российской Федерации;
- Стáтья 282 Возбуждение ненависти либо вражды, а равно унижение человеческого достоинства;
- Стáтья 282.1 Организация экстремистского сообщества;
- Стáтья 282.2 Организация деятельности экстремистской организации.

İnzibati məsuliyyət (CAO RF):

- Maddə 20.3 Nasist əşyalarının və ya simvollarının, yaxud ekstremist təşkilatların ləvazimatlarının və ya simvollarının, yaxud təbliğatı və ya ictimai nümayişi federal qanunlarla qadağan edilən digər əşyaların və ya simvolların təbliği və ya ictimai nümayişi;
- Maddə 20.3.1 Nifrət və ya düşmənçiliyin qızıqdırılması, habelə insan ləyaqətinin alçaldılması.

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Rusiyada davranış kodeksi faydalı məsləhətlər

Rusiya dünyəvi ölkədir:

dini bayramlarda deyil, məbədlərdən, məscidlərdən və dini icmalardan kənarında dini davranış və ya dini tamaşaların nümayişi qərribə görünür və çoxları tərəfindən bəyənilmir.

Rusiya qadın və kişi bərabərliyini tanıyan bir ölkədir. Qanunla qorunur. Qadınlar gözəl geyinməyi sevirlər, gözəlliklərini vurğulamaq müstəqillik və müstəqillik nümayişidir, nəinki tanışlığa hazır olmaqdır. Küçədə insanlarla görüşmək qəbul edilmir.

Rusiyaya tez öyrəşmək üçün yerli əhali ilə daha çox ünsiyyət qurmağı, dostluq etməyi, bayramlarda iştirak etməyi, kinoya, muzeylərə, teatrlara, kitabxanalara baş çəkməyi, rus dilini öyrənməyi tövsiyə edirik.

Tanış olmayan adət-ənənələri, sizin üçün anlaşılmaz olsa belə, düşmənçiliklə qəbul etməyin. Digər adət-ənənələrlə və digər həyat tərzilə tanış olmaq fürsətindən istifadə edin. Diqqətli olun, müəyyən vəziyyətlərdə ünsiyyət qurmağın necə adət olduğuna diqqət yetirin.

Qonşularınızla salamlaşın, görüşəndə gülümsəyin, mehribanlıq göstərin. Yaşlılara kömək təklif edin, uşaq arabası olan qadına kömək edin - hətta kiçik diqqət əlamətləri də sizin haqqınızda xoş təəssürat yarada bilər.

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Rusiyada davranış kodeksi faydalı məsləhətlər

Şəhər mədəniyyəti başqa bir insanın şəxsi həyatına hörməti təşviq edir

Şəxsi məkanın pozulması, məsələn, başqasının razılığı olmadan tanış olmaq, çox yaxınlaşmaq, söhbəti məcbur etmək, evə dəvət olmadan daxil olmaq, yolverilməzdir və başqalarının narazılığına səbəb olur. Norm nəzakətli və diqqətsiz davranışdır.

Nəqliyyatda və ya küçədə yemək yemək, yüksək səsle danışmaq, zibil atmaq nəzakətsizlik və adəbsizlik sayılır. Nəqliyyatda və ictimai yerlərdə yaşlı insanlara yol vermək adətdir.

Qonşularla münaqişələrdən qaçmağa çalışın.

Kiçik bir münaqişə belə problem yarada bilər, məsələn, qonşular polisə zəng vurur.

Əgər mənfi münasibətlə qarşılaşırsınızsa, onu sakit, münaqişəsiz qəbul etməyə çalışın. Mənfi münasibət adətən yerli əhəlinin miqrantlarla şəxsi əlaqəsinin olmaması, miqrantlar haqqında məlumatların kütləvi informasiya vasitələrindən alınması ilə əlaqələndirilir, burada miqrantlar çox vaxt mənfi şəkildə təqdim olunur. Siz mehriban və qonaqpərvər olmağa çalışaraq bu anlayışları qırmağa cəhd edə bilərsiniz.

Əksər ruslar dostluq, çətin vəziyyətdə kömək etməyə, suallara cavab verməyə hazır olduqları ilə fərqlənirlər.

**Daha tez alışmaq üçün
Rusiyada,
sizə tövsiyə edirəm**

yerli əhali ilə daha çox ünsiyyət qurun, dostluq edin

bayramlarda iştirak edin, kinoteatrları, muzeyləri, teatrları, kitabxanaları ziyarət edin

rus dilini öyrənmək

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Əmək hüquqlarının

İş axtararkən sizə "Rusiyada işləmək" vakansiyalarının ümumrusiya məlumat bazasından istifadə etməyi məsləhət görürük: trudvsem.ru

İşəgötürən və iş şəraiti sizə məlum olmayan zaman vasitəçilər vasitəsilə işə düzəlməyin! Vasitəçilər çox vaxt aldadırlar!

Rəsmi iş müraciəti üçün sizə lazımdır:

rus dilinə notarial təsdiq edilmiş tərcümə ilə etibarlı beynəlxalq pasport

əmək kitabçası (əmək kitabçanız yoxdursa, işəgötürəndə olmalıdır)

VÖEN (vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi)

SNILS

etibarlı iş patenti

etibarlı könüllü tibbi sığorta siyasəti (VHI)

orta ixtisas və ya ali peşə təhsili haqqında diplom - ixtisaslaşdırılmış vəzifələrdə işə qəbul olunduqda

Qanuni işləyin: dövlət orqanlarında bütün lazımi sənədləri doldurun.

İşəgötürən sizinlə müqavilə bağlamağa və onun imzalanmış surətini sizə verməyə, habelə onun yanında 5 gündən artıq əmək müqaviləsi ilə işləyən işçiyə əmək kitabçası verməyə MƏHKƏMƏDİR. Məşğulluq işəgötürənin əmri ilə rəsmiləşdirilir (sifarişin surətini almaq hüququnuz var). Əmək müqavilələrinin və işə aid digər sənədlərin nümunələri ilə internet saytında tanış olmaq olar: online.inspection.rf/documents

Xahiş edirik unutmayın: İşçinin və işəgötürənin hüquq və vəzifələri Rusiya Federasiyasının Əmək Məcəlləsində (Rusiya Federasiyasının Əmək Məcəlləsi) müəyyən edilmişdir.

Rusiya çoxmillətli ölkədir, onun ərazisində 190-dan çox xalq sülh və əminamanlıq şəraitində yaşayır. Novosibirsk vilayətinə hər il xarici miqrantlar gəlir, regionun iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrində çalışırlar və onun insan resurslarının formalaşmasına mühüm töhfə verirlər. Miqrantların cəmiyyətə uyğunlaşması və inteqrasiyası dövlətin milli siyasətinin səmərəli həyata keçirilməsi, Novosibirsk vilayətində tolerantlığın inkişaf etdirilməsi üçün ən mühüm şərtlərdəndir. Miqrantların uğurlu adaptasiyasının əsas səbəblərindən biri Rusiya qanunvericiliyinin onların mənafeyinə uyğunluğudur..

Koronavirusdan özünüzü necə

Epidemik koronavirus COVID-19: Bu virus soyuqdəyməyə bənzər təhlükəli infeksiyaya səbəb olur, lakin iltihab, tənəffüs və həzm sistemlərinin zədələnməsi səbəbindən təhlükəli nəticələrə və hətta ölümə səbəb ola bilər.

Əsas simptomlar: yüksək hərarət, quru öskürək, nəfəs darlığı, əzələ ağrısı, yorğunluq, bəzən baş ağrısı, sinə ağrısı, ishal, ürəkbulanma, qusma, hemoptizi

Koronavirusdan özünüzü necə

ictimai yerlərə getməyin, çölə çıxmayın çox zərurət olmadıqda evdən

çirkli əllərlə özünü toxunmayın, əllərinizi yaxşıca yuyun (ən azı 30 saniyə qaynar suda)

toxunduğunuz və ya digər insanların toxunduğu səthləri və əşyaları sabun və su ilə dezinfeksiya edin və yuyun

xəstələrlə təmasdan çəkinin başqa insanlar tərəfindən toxundu və ya toxundu

başqa insanlara toxunmayın, əl sıxmayın və qucaqlamayın

Özünüzü pis hiss edirsinizsə, dərhal kömək axtarın.

Epidemiya zamanı insanın həyatı üçün təhlükə yarandıqda zəruri olan hər hansı təcili, təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım, hətta tibbi siyasətiniz və digər sənədləriniz olmasa belə pulsuz göstərilir.

Dərhal yardım üçün 112 və ya 103-ə zəng edin

Б Ətraflı məlumat: stopcoronavirus.rf